

Onderzoek Subsidiebeleid Gemeenten Elburg, Nunspeet, Oldebroek en Putten

Conclusies & Aanbevelingen

*(incl. nawoorden op de bestuurlijke reacties
en met afschriften van de bestuurlijke reacties)*

Rekenkamercommissies van de gemeenten
Elburg, Nunspeet, Oldebroek en Putten
april 2007

Inhoudsopgave

Conclusies en aanbevelingen van de rekenkamercommissie na subsidieonderzoek bij de gemeente Elburg	pag. 3
Conclusies en aanbevelingen van de rekenkamercommissie na subsidieonderzoek bij de gemeente Nunspeet	pag. 10
Conclusies en aanbevelingen van de rekenkamercommissie na subsidieonderzoek bij de gemeente Oldebroek	pag. 16
Conclusies en aanbevelingen van de rekenkamercommissie na subsidieonderzoek bij de gemeente Putten	pag. 23
Nawoorden van de rekenkamercommissies op de bestuurlijke reacties, met afschriften van de bestuurlijke reacties	pag. 29

Conclusies en aanbevelingen van de rekenkamercommissie na het subsidieonderzoek bij de gemeente Elburg

1. Inleiding

Dit rapport van de rekenkamercommissie van de gemeente Elburg bevat de conclusies en aanbevelingen die zij verbindt aan het in haar opdracht uitgevoerde onderzoek naar de doelmatigheid en doeltreffendheid van verstrekte subsidies in het algemeen en die voor ouderenwerk in het bijzonder. Zij heeft zich daarbij gericht op het jaar 2005.

Dit rapport is als volgt opgebouwd. In hoofdstuk 2 wordt de gang van zaken geschetst rond het onderzoek, inclusief de scheiding tussen het externe onderzoek enerzijds en het opstellen van de conclusies en aanbevelingen door de rekenkamercommissie anderzijds. In hoofdstuk 3 staan de conclusies en de aanbevelingen van de rekenkamercommissie. Het hoofdstuk begint met een toelichting bij de gehanteerde normen, omdat deze invloed hebben op de getrokken conclusies en gedane aanbevelingen. Als bijlage bij dit rapport ontvangt u een exemplaar van het rapport waarin de onderzoeksbevindingen zijn vastgelegd.

2. Gang van zaken bij rekenkameronderzoek

De gang van zaken rond onderzoek van de rekenkamercommissie is geregeld in de verordening en in haar onderzoeksprotocol en reglement van orde. We geven hier de voornaamste punten.

Onderzoek

In het voorjaar van 2006 heeft de commissie een onderzoeksopzet vastgesteld. Deze is ter kennisneming aan de vier gemeenten gezonden.¹ Vervolgens heeft de commissie een viertal onderzoeksbureaus verzocht een offerte uit te brengen voor het feitenonderzoek; de oordelende conclusies en daarop gebaseerde aanbevelingen wilde de commissie zelf ter hand nemen. Vlak voor de zomer is de opdracht verleend en in december 2006 werd het feitenonderzoek afgesloten.

Wederhoor ambtelijk apparaat en gesubsidieerde instellingen

Zoals te doen gebruikelijk bij rekenkameronderzoek is het conceptonderzoeksrapport aan de ambtelijke organisatie en de betrokken instellingen voorgelegd voor hoor en wederhoor betreffende de feiten. Een en ander conform het onderzoeksprotocol, waarin dit is aangeduid als technische reactie. Deze reactie wordt gevraagd om te vermijden dat de rekenkamercommissie haar conclusies en aanbevelingen onverhoopt zou baseren op onvolledigheden of zelfs onjuistheden.

Over het conceptrapport van uw gemeente is zowel van ambtelijke zijde, als door de Stichting WIEL gereageerd. Deels zijn de opmerkingen door de onderzoekers overgenomen, deels niet. Soms nemen de onderzoekers iets niet over, maar houdt de rekenkamercommissie er in zijn oordeel wel rekening mee. We geven twee voorbeelden. Het kan voorkomen dat de onderzoekers in het onderzochte jaar 2005 een probleem constateren, dat nadien is opgelost. De onderzoekers doen daar niets mee – het onderzoek gaat immers over 2005; de commissie

¹ Formeel heeft elk van de vier gemeenten een eigen rekenkamercommissie ter uitvoering van het bepaalde in de artikelen 182 en 185 van de Gemeentewet. Omdat deze gemeenten hebben besloten in alle commissies dezelfde drie externe leden te benoemen, is in de praktijk sprake van een gemeenschappelijke commissie. De commissie adviseert elk van de deelnemende gemeenten apart, maar zal haar rapporten veelal baseren op een gezamenlijk onderzoek (het is mogelijk dat een bepaald onderzoek niet in alle vier gemeenten wordt uitgevoerd). Sinds 1.1.2007 neemt ook de gemeente Hattem deel aan deze samenwerkingsvorm.

houdt er wel rekening mee, zeker in de aanbevelingen. Het tweede voorbeeld betreft het aangeboden pakket voorzieningen. De onderzoeksopdracht richtte zich op de voorzieningen aangeboden door de in het onderzoek betrokken gesubsidieerde instelling. Naar voorzieningen die anderen – privaat of publiek - aanbieden is in het onderzoek niet of hooguit zijdelings gekeken. In de onderlinge vergelijking van de gemeenten houdt de rekenkamercommissie wel rekening met dit aspect.

Bestuurlijke behandeling

Op basis van de gecorrigeerde versie van het onderzoeksrapport, formuleert de rekenkamercommissie haar voorlopige conclusies en aanbevelingen en zendt deze toe aan het college voor een bestuurlijke reactie. Na ontvangst van deze bestuurlijke reactie stelt ze haar definitieve conclusies en aanbevelingen op, eventueel voorzien van een slotwoord naar aanleiding van de bestuurlijke reactie. Het geheel biedt de commissie de gemeenteraad aan, dus zowel het onderzoeksrapport, als de conclusies en aanbevelingen van de commissie en de reactie van het college. Hoe de raad het advies van de rekenkamercommissie behandelt en of de commissie daarin een rol speelt is natuurlijk aan de raad.

3. Conclusies en aanbevelingen

3.1 Normenkader

Bij het trekken van haar conclusies gaat de rekenkamercommissie uit van een normenkader, hetzelfde kader als in het feitenonderzoek leidend is geweest. Voor de conclusies die ze uit de gevonden feiten trekt, zijn de normen waartegen de feiten worden afgezet essentieel. Daarom gaat de commissie er hier kort op in; in het onderzoeksrapport staat een uitgebreidere beschrijving.

De gebruikte normen zijn verdeeld in vijf groepen. Namelijk normen over de:

1. kaderstellende en controlerende rol van de raad;
2. kwaliteit van de verordening / regelgeving;
3. kwaliteit van de uitvoering van het subsidiebeleid;
4. kwaliteit van de relatie met instellingen (m.n. bij budgetsubsidie) en
5. effectiviteit van het ouderenwerk

Ter toelichting het volgende.

Ad 1.

Bij de kaderstellende en controlerende rol van de raad gaat het erom dat samenhangende en concrete doelen zijn geformuleerd, zodat vooraf duidelijk is waarom de subsidies worden verstrekt en achteraf kan worden bepaald of ze zijn gehaald.

Ad 2.

Met de kwaliteit van de verordening / regelgeving wordt bedoeld dat de regels aan juridische eisen moeten voldoen, dat ze de sturingsmogelijkheden bieden die de raad wenst en dat de 'papierwinkel' niet te groot is.

Ad 3.

Bij de kwaliteit van de uitvoering van het subsidiebeleid gaat het erom dat de gemeente de eigen regels ook werkelijk toepast.

Ad 4.

Subsidiëring betekent dat gemeentelijk beleid door anderen dan de gemeente zelf wordt uitgevoerd en dat de gemeente daarvoor geld beschikbaar stelt. Dat werkt het best als de relatie tussen de gemeente en de uitvoerende instellingen goed is. Vandaar dat ook normen worden getoetst die iets over de kwaliteit van de relatie met instellingen zeggen.

Ad 5.

Uiteindelijk gaat het om de effectiviteit van het beleid. In dit onderzoek in het bijzonder van het ouderenwerk. Gekeken wordt naar het bereik van de doelgroep, de aard en omvang van de voorzieningen en (indicaties van) de effecten.

3.2 Conclusies

Voordat zij in volgorde van de bovenstaande normen haar conclusies trekt, hecht de rekenkamercommissie eraan haar algemene conclusie te formuleren. Die is van belang omdat de kritische opmerkingen op onderdelen onterecht het beeld kunnen oproepen "dat weinig of niets deugt". Dat is, meent de commissie, niet het geval.

Onze algemene conclusie over uw gemeente is dat de resultaten van het ouderenbeleid voorzover bereikt via de subsidiëring van de onderzochte instelling(en), redelijk tot goed zijn. Als we kijken wat de gemeente beoogt met de subsidie(s), concluderen we dat de ermee bekostigde activiteiten redelijkerwijs bijdragen aan het bereiken van de gemeentelijke doelen. En omgekeerd heeft de commissie niets aangetroffen waarvan het onwaarschijnlijk is dat het die doelen dichterbij brengt.

Hoewel de commissie kritiek heeft op de manier waarop beleidsdoelen worden geformuleerd, vastgelegd en hoe daarop tijdens de uitvoering wordt gestuurd is in algemene zin helder waarom de gemeente het ouderenwerk subsidieert. Ze wil bijdragen aan de zelfredzaamheid van ouderen, zodat zij langer en beter zelfstandig kunnen blijven wonen.

Kijken we vervolgens naar wat de instellingen met de subsidie doen, dan betreft het voorzieningen waarvan zowel de gebruikers, als de betrokken professionals menen dat die aan dit doel bijdragen. Verder blijkt dat bewoners die geen gebruik maken van de voorzieningen dit niet doen omdat ze menen dat deze niet goed zijn; ze maken er geen gebruik van omdat ze deze (nog) niet nodig hebben, zich te jong voelen e.d. Tenslotte merkt de rekenkamercommissie op dat de voorzieningen ook aansluiten op wat in den lande te doen gebruikelijk is.

Op grond hiervan is onze algemene conclusie dat de gesubsidieerde activiteiten redelijk tot goed aansluiten bij het ouderenbeleid. We vragen u deze conclusie in het achterhoofd te houden bij het lezen van de navolgende conclusies.

1. conclusies ten aanzien van de kaderstellende en controlerende rol van de raad

- a) Het beleid is niet in alle gevallen voldoende samenhangend beschreven, zodat niet helder is wat de gemeente eigenlijk wil bereiken. In de programmabegroting zijn weliswaar doelstellingen geformuleerd maar er vindt geen doorvertaling plaats naar concrete maatregelen, terwijl de verantwoording in de jaarrekening zelfs geheel is gericht op inspanningen en niet op de resultaten daarvan, de prestaties die zijn geleverd en de effecten in de samenleving. Voor het jeugd- en jongerenbeleid geldt mutatis mutandis hetzelfde.
- b) De samenhang tussen de geformuleerde beleidsdoelen en de activiteiten die ter realisatie daarvan dienen te worden uitgevoerd, wordt niet in alle gevallen helder gemaakt.
- c) Het beleid is veelal abstract beschreven. Meetbare doelstellingen worden gemist. Het is daarom niet goed mogelijk subsidieaanvragen aan dit beleid te toetsen.
- d) De voorgaande conclusies leiden ertoe dat de raad in de meeste gevallen weinig houvast heeft voor zijn sturende en controlerende taak, evenals het college bij de uitwerking en uitvoering van het beleid.

2. conclusies over kwaliteit van de verordening / regelgeving

- e) De in het onderzoeksjaar 2005 vigerende Algemene Subsidieverordening Welzijn (ASV 1995) wordt in 2007 vervangen door de Algemene Subsidieverordening 2006 (ASV 2006), waardoor de gemeente Elburg voldoet aan de derde tranche van de Algemene Wet Bestuursrecht. De ASV 2006 schrijft geen inhoudelijke beleidsregels meer voor. Er is voor gekozen de beleidsregels en in het bijzonder de inhoudelijke

bepalingen op te nemen in het Subsidieprogramma. Met de ASV 2006 zal het subsidiebeleid een stuk eenduidiger worden, wat de rechtsgelijkheid bevordert.

- f) De in 2005 van kracht zijde ASV 1999 biedt op relevante punten in het subsidieproces sturingsmogelijkheden voor het college en de raad. De verordening schrijft immers voor dat er jaarlijks een Welzijnsplan moet worden vastgesteld door de raad. Voor 2005 is er echter geen Welzijnsplan door de raad vastgesteld, wat impliceert dat inhoudelijke sturing niet heeft plaats gevonden.

3. conclusies over de kwaliteit van de uitvoering van het subsidiebeleid

- g) Er is in de gemeente Elburg onvoldoende sprake van een integraal ouderen- en jongerenbeleid. De formulering van de doelen in de begroting is niet "smart", mede doordat een concrete vertaling in beleidsnota's of beleidsnotities ontbreekt. Bovendien zijn doelen soms niet als doel geformuleerd maar als activiteit. Het is daarom lastig te beoordelen of de doelen van de stichting WIEL in overeenstemming zijn met die van de gemeente.
- h) De doelstellingen van de stichting zijn vertaald in activiteiten en diensten die de stichting aanbiedt. Het zijn vooral activiteiten die aan verandering onderhevig zijn. Aanpassing van bestaande activiteiten of ontwikkeling van nieuwe vindt voortdurend plaats om in te spelen op de actuele situatie. In opdracht van en in samenwerking met de gemeente heeft de stichting WIEL haar dienstverlening vertaald naar producten. Daarbij geeft de gemeente de inhoudelijke wensen aan en vertaalt de stichting die in mogelijkheden in dienstverlening. In dat opzicht is er sprake van overeenstemming tussen de gemeente en de stichting WIEL over "het uitvoeringsprogramma".
- i) In de geldende subsidieverordening is de mogelijkheid van budgetsubsidie niet opgenomen, hoewel de stichting WIEL wel een dergelijke subsidie ontvangt. Ook is er met de stichting een meerjaren budgetcontract afgesloten, terwijl er in de verordening staat dat subsidies voor maximaal één jaar worden verleend. Het subsidiedossier toont aan dat er voor 2005, dat als een overgangsjaar wordt beschouwd, geen formele subsidieaanvraag is ingediend en heeft er geen overleg over het productenboek plaatsgevonden. Ook de termijnen zijn niet volgens de regels nageleefd. In dat opzicht werden de regels niet op een correcte wijze toegepast.
- j) In het onderzoek is geconstateerd dat de gemeente enige sturing uitoefent via de gemeentelijke subsidieverlening om "gemeentelijke doelstellingen" te realiseren. In financiële zin doordat de gemeente een aanzienlijke bezuiniging, ondanks het meerjaren contract, heeft doorgevoerd en in inhoudelijke zin doordat er overeenstemming is over het "uitvoeringsprogramma". Door het ontbreken van heldere gemeentelijke doelstellingen en van meetbare beoogde maatschappelijke effecten kan de effectiviteit van de subsidie niet worden vastgesteld.
- k) De budgetsubsidie wordt voornamelijk gebruikt om de omvang van de subsidie te bepalen en niet zoals bij deze subsidievorm gebruikelijk is (en waarin deze zich van andere vormen onderscheidt) om te komen tot afrekening op basis van de geleverde prestaties.

4. conclusies over kwaliteit van de relatie met instellingen (m.n. bij budgetsubsidie)

- l) De subsidierelatie tussen gemeente en de stichting WIEL is de afgelopen jaren deels gedomineerd door bezuinigingen op het welzijnsbudget en een goede doorvertaling daarvan in het ouderenwerk. De afstemming tussen gemeente en de stichting is goed en vindt op een zakelijke manier plaats. Dit komt omdat beleidskeuzes worden afgestemd en de stichting deze keuzes vertaalt naar activiteiten. De vertaalslag tussen beleidsdoelen van de gemeente en de dienstverlening van de stichting WIEL vindt met name door middel van overleg plaats. Zij het dat dit op productniveau gebeurt en dat er geen formele vertaalslag van de beleidsdoelen naar beoogde activiteiten en prestaties is. In het overleg

wordt bekeken welke producten van de stichting WIEL interessant zijn voor de gemeente, want het gemeentelijk beleid op zichzelf geeft onvoldoende houvast om een eenduidige vertaalslag te maken naar subsidieverlening.

- m) De stichting WIEL werkt met een systematiek van kostprijzen dat nog volop in ontwikkeling is. Door deze systematiek wordt het bij de begroting en de jaarrekening steeds duidelijker wat de dienstverlening gaat kosten en heeft gekost. Dit maakt het maken van heldere afwegingen steeds beter mogelijk. De zakelijke en goede relatie tussen de gemeente en de stichting leidt er toe dat subsidiegelden vrij gericht kunnen worden ingezet, wat de doelmatigheid en doeltreffendheid bevordert. Sturing vanuit de gemeente vindt echter niet plaats langs de weg van beleidsdoelen naar activiteiten en producten omdat het gemeentelijk beleid (zowel inhoudelijk als qua regels) verouderd is.
- n) Zowel de gemeente als de stichting WIEL schoten in 2005 tekort met betrekking tot het naleven van de termijnen en de inhoudelijke eisen aan het subsidieproces. Toch heeft de gemeente daar alert op gereageerd en is dit niet ten koste gegaan van de kwaliteit van sturing en verantwoording die gewenst is. De doelmatigheid en doeltreffendheid van de subsidiering wordt getoetst en dit kan er bijvoorbeeld toe leiden dat subsidie wordt teruggevorderd. Een evaluatie van de afspraken vindt nog niet echt plaats en er is mede daarom (nog) geen sprake van een jaarlijkse bijstelling van subsidieafspraken

5. conclusies over effectiviteit van het ouderenwerk

Het doel van het ouderenbeleid is: ouderen langer zelfstandig laten functioneren in de maatschappij op een manier die zij zelf het meest geschikt achten, alsmede de positie van de ouderen in de maatschappij versterken door hun participatie en emancipatie waar mogelijk te bevorderen. Met de beperkte (budget)mogelijkheden die de rekenkamercommissie heeft kon het onderzoek hiernaar slechts indicaties opleveren.

Er is nagegaan of er voorzieningen worden geboden en activiteiten worden verricht waarvan lokale en landelijke betrokkenen menen dat ze een bijdrage leveren aan het gestelde doel. Daarop heeft het onderzoek zich in het bijzonder gericht.

- o) De Stichting WIEL biedt – afgezet tegen de landelijke toetsingslijst – een redelijk aanbod, waaronder de in dit verband als belangrijk aan te merken voorzieningen, zoals ouderenadviseur, tafeltje dekje, telefooncirkel/alarmering, mantelzorg, creatieve-, sport- en educatieve activiteiten en vrijwilligerswerk.
- p) Wat betreft het bereik kan geen conclusie worden getrokken of dit goed, minder goed of slecht is, omdat de cijfers uit de rapporten van de vier bij het onderzoek betrokken gemeenten daarvoor te divers en onvergelijkbaar zijn. Landelijke cijfers ontbreken eveneens.
- q) De deelnemers aan de activiteiten van de Stichting WIEL zijn tevreden met het aanbod aan activiteiten. Degenen die niet deelnemen doen dat doorgaans omdat ze zich te jong voelen; het aanbod van de Stichting WIEL wordt niet genoemd als reden voor (nog) niet deelnemen.
- r) Over de vraag of de activiteiten op het terrein van de ouderenzorg effectief zijn kan niet anders dan indicatief iets worden gezegd, omdat het onderzoeksrapport daarover slechts summiere informatie biedt en hierover lokaal noch landelijk veel meetgegevens beschikbaar zijn. Er is gelet op het aangeboden scala aan activiteiten die passen in de landelijke toetsingslijst (zie bijlage 1 onderzoeksrapport) wel het vermoeden dat deze activiteiten effect hebben.

3.3 Aanbevelingen

1. aanbevelingen ten aanzien van de kaderstellende en controlerende rol van de raad

- a. Maak heldere afspraken ten aanzien van de rolverdeling tussen raad, college en instellingen.

- b. Leg de doelstellingen voor de langere termijn voor de belangrijke beleidsterreinen in een kaderstellende nota vast. Geef daarbij de te bereiken maatschappelijke effecten zoveel als mogelijk aan in concrete en meetbare termen. Dit is van belang bij het toetsen van de te subsidiëren activiteiten. Wanneer het niet mogelijk of zinvol is te sturen op maatschappelijke effecten, kan men meetbare indicatoren nemen die gekoppeld zijn aan de te leveren prestaties. Bijvoorbeeld: in plaats van 'x % van de ouderen woont zelfstandig' wordt dan als indicator genomen 'aan activiteit y wordt door x % van de ouderen vanaf 75 jaar deelgenomen'.
- c. Zorg – daar waar de beleidsdoelstellingen (mede) door te subsidiëren activiteiten van de instelling moeten worden gerealiseerd - voor een samenhangend subsidieproces als in figuur 1.1 op blz. 4 van het onderzoeksrapport is weergegeven en waarin de rolverdeling tussen raad, college en instellingen consistent is doorvertaald en waarbij de daarin aangegeven regelkringen ook volledig worden geïmplementeerd.
- d. Zorg er tevens voor dat de beleidsdoelstellingen in kaderstellende nota's voor de langere termijn, de tussendoelen in de programmabegroting en de gevraagde activiteiten van de gesubsidieerde instellingen, op elkaar aansluiten.
- e. Voer voor de belangrijke subsidiestromen budgetsubsidieëring in, dus een subsidieëring met sturing op prestaties (activiteiten, verleende diensten e.d., ook wel "output" genoemd.)

2 aanbevelingen voor kwaliteit van de verordening / regelgeving

- f. Draag er zorg voor dat in het Subsidieprogramma - dat in de plaats gekomen is van het Welzijnsplan – aan de gesubsidieerde instelling vooral de beleidsinhoudelijke eisen worden gesteld die relevant zijn voor de sturing op prestaties (output) en waar mogelijk op maatschappelijke effecten (ook wel met "outcome" aangeduid). Waak er verder voor dat er een 'verantwoordingsbureaucratie' ontstaat, want professionals en vrijwilligers worden gemotiveerd door het mensenwerk en niet door papierwerk.
- g. Zorg ervoor dat bepalingen in de subsidieverordening worden uitgevoerd of overweeg anders dat die bepalingen die in de praktijk een dode letter zijn, worden geschrapt. Dat kan dus aanpassingen vereisen zowel voor de subsidiepraktijk, als voor de subsidieverordening.

3. aanbevelingen voor kwaliteit van de uitvoering van het subsidiebeleid

- h. Zorg voor subsidiebeschikkingen die naadloos aansluiten op de doelstellingen in de beleidsdocumenten (beleidsnota's en programmabegroting) en het Subsidieprogramma en waarin die informatie van de instellingen wordt gevraagd die relevant is voor de sturing door de raad en het college op de in de beleidsdocumenten vastgelegde beleid.
- i. Daar gaat de vraag naar de aard en omvang van de sturing vanuit de gemeente aan vooraf. Beperkte en globale sturing vraagt om een andere aanpak dan een strikte en precieze sturing. Het is dus zaak dat uw gemeente zich vooraf de vraag stelt welke sturingsfilosofie jegens de gesubsidieerde instelling men wil hanteren.
- j. Zorg ervoor dat voor de instellingen waarvoor budgetsubsidieëring van toepassing is deze methodiek ook volledig wordt toegepast (subsidieën, sturen en verantwoorden en afrekenen op output vastgelegd in een activiteitenplan en – begroting).

4. aanbevelingen voor kwaliteit van de relatie met instellingen (m.n. bij budgetsubsidie)

- k. Zie aanbevelingen onder 3.

5. aanbevelingen voor effectiviteit van het ouderenwerk

- l. Zorg in goed overleg met de gesubsidieerde instellingen voor een (zo beperkt mogelijke) set van periodiek te leveren gegevens over activiteiten, deelnemers, bedrijfsvoering, etc. die de gemeente nodig heeft om de effectiviteit van het beleid inzichtelijk te maken en de efficiency van de instelling vast te stellen. Vermijd ook hier een 'verantwoordingsbureaucratie'. Wees zeer behoedzaam met het rechtstreeks koppelen van kengetallen over prestaties, deelnemers etc. aan budgetten, omdat dit het oneigenlijk gebruik van kengetallen kan uitlokken.
- m. Evalueer periodiek het aanbod van de instelling op zijn effectiviteit en ga na of nieuwe activiteiten eventueel kunnen bijdragen tot een grotere effectiviteit en stoot zo nodig activiteiten af die in zeer beperkte mate bijdragen aan de effectiviteit.

6. algemeen

Tot slot adviseren we met de diverse betrokkenen uit alle vier gemeenten een bijeenkomst – wellicht een kleine werkconferentie van betrokken raadsleden, collegeleden en ambtenaren, en niet op de laatste plaats de gesubsidieerde – te beleggen om over de diverse aspecten die in dit rapport aan de orde komen te spreken en ideeën uit te wisselen over het effectueren van leerpunten. Aspecten waaraan de rekenkamercommissie in het bijzonder denkt zijn:

- de door u toegepaste sturingsfilosofie, bijvoorbeeld 'sturen op afstand' of niet, sturen op geld, prestaties en/of effecten etc.
- informatie over activiteiten, prestaties, bereik van de doelgroep (deelnemers) en de ermee verbonden kosten. Kortom, welke indicatoren zijn van belang voor het sturen op doelmatigheid en doeltreffendheid.

Conclusies en aanbevelingen van de rekenkamercommissie na het subsidieonderzoek bij de gemeente Nunspeet

1. Inleiding

Dit rapport van de rekenkamercommissie van de gemeente Nunspeet bevat de conclusies en aanbevelingen die zij verbindt aan het in haar opdracht uitgevoerde onderzoek naar de doelmatigheid en doeltreffendheid van verstrekte subsidies in het algemeen en die voor ouderenwerk in het bijzonder. Zij heeft zich daarbij gericht op het jaar 2005.

Dit rapport is als volgt opgebouwd. In hoofdstuk 2 wordt de gang van zaken geschetst rond het onderzoek, inclusief de scheiding tussen het externe onderzoek enerzijds en het opstellen van de conclusies en aanbevelingen door de rekenkamercommissie anderzijds. In hoofdstuk 3 staan de conclusies en de aanbevelingen van de rekenkamercommissie. Het hoofdstuk begint met een toelichting bij de gehanteerde normen, omdat deze invloed hebben op de getrokken conclusies en gedane aanbevelingen. Als bijlage bij dit rapport ontvangt u een exemplaar van het rapport, waarin de onderzoeksbevindingen zijn vastgelegd

2. Gang van zaken bij rekenkameronderzoek

De gang van zaken rond onderzoek van de rekenkamercommissie is geregeld in de verordening en haar onderzoeksprotocol en reglement van orde. We geven hier de voornaamste punten.

Onderzoek

In het voorjaar van 2006 heeft de commissie een onderzoeksopzet vastgesteld. Deze is ter kennisneming aan de vier gemeenten gezonden. ¹Vervolgens heeft de commissie een viertal onderzoeksbureaus verzocht een offerte uit te brengen voor het feitenonderzoek; de oordelende conclusies en daarop gebaseerde aanbevelingen wilde de commissie zelf ter hand nemen. Vlak voor de zomer is de opdracht verleend en in december 2006 werd het feitenonderzoek afgesloten.

Ambtelijk wederhoor

Zoals te doen gebruikelijk bij rekenkameronderzoek is het conceptonderzoeksrapport aan de ambtelijke organisatie en de betrokken instellingen voorgelegd voor hoor en wederhoor betreffende de feiten. Een en ander conform het onderzoeksprotocol, waarin dit is aangeduid als technische reactie. Deze reactie wordt gevraagd om te vermijden dat de rekenkamercommissie haar conclusies en aanbevelingen onverhoopt zou baseren op onvolledigheden of zelfs onjuistheden.

Naar aanleiding van het conceptrapport van uw gemeente zijn van ambtelijke zijde geen opmerkingen gemaakt. Wel zijn uitgebreide reacties ontvangen van de Stichting Prot. Chr. Ouderenwerk Het Venster en van de Stichting Welzijn Ouderen Nunspeet. De opmerkingen zijn door de onderzoekers grotendeels overgenomen en in het definitieve rapport van bevindingen verwerkt. In enkele gevallen hebben de onderzoekers de voorgestelde wijziging niet overgenomen, maar houdt de rekenkamercommissie er in zijn oordeel wel rekening mee. We geven twee voorbeelden. Het kan voorkomen dat de onderzoekers in het onderzochte jaar

¹ Formeel heeft elk van de vier gemeenten een eigen rekenkamercommissie ter uitvoering van het bepaalde in de artikelen 182 en 195 van de Gemeentewet. Omdat deze gemeenten hebben besloten in alle commissies dezelfde drie externe leden te benoemen, is in de praktijk sprake van een gemeenschappelijke commissie. De commissie adviseert elk van de deelnemende gemeenten apart, maar zal haar rapporten veelal baseren op een gezamenlijk onderzoek (het is mogelijk dat een bepaald onderzoek niet in alle vier gemeenten wordt uitgevoerd). Sinds 1.1.2007 neemt ook de gemeente Hattem deel aan deze samenwerkingsvorm.

2005 een probleem constateren, dat nadien is opgelost. De onderzoekers doen daar niets mee – het onderzoek gaat immers over 2005; de commissie houdt er wel rekening mee, zeker in de aanbevelingen. Het tweede voorbeeld betreft het aangeboden pakket voorzieningen. De onderzoeksopdracht richtte zich op de voorzieningen aangeboden door de in het onderzoek betrokken gesubsidieerde instellingen. Naar voorzieningen die anderen – privaat of publiek - aanbieden is in het onderzoek niet of hooguit zijdelings gekeken. In de onderlinge vergelijking van de gemeenten houdt de rekenkamercommissie wel rekening met dit aspect.

Bestuurlijke behandeling

Op basis van de gecorrigeerde versie van het onderzoeksrapport, formuleert de rekenkamercommissie haar voorlopige conclusies en aanbevelingen en zendt deze toe aan het college voor een bestuurlijke reactie. Na ontvangst van deze bestuurlijke reactie stelt ze haar definitieve conclusie en aanbevelingen op, eventueel voorzien van een slotwoord naar aanleiding van de bestuurlijke reactie. Het geheel biedt de commissie de gemeenteraad aan, dus zowel het onderzoeksrapport, als de conclusies en aanbevelingen van de commissie en de reactie van het college. Hoe de raad het advies van de rekenkamercommissie behandelt en of de commissie daarin een rol speelt is natuurlijk aan de raad.

3. Conclusies en aanbevelingen

3.1 Normenkader

Bij het trekken van haar conclusies gaat de rekenkamercommissie uit van een normenkader, hetzelfde kader als in het feitenonderzoek leidend is geweest. Voor de conclusies die ze uit de gevonden feiten trekt, zijn de normen waartegen de feiten worden afgezet essentieel. Daarom gaat de commissie er hier kort op in; in het onderzoeksrapport staat een uitgebreidere beschrijving.

De gebruikte normen zijn verdeeld in vijf groepen. Namelijk normen over de:

1. kaderstellende en controlerende rol van de raad;
2. kwaliteit van de verordening / regelgeving;
3. kwaliteit van de uitvoering van het subsidiebeleid;
4. kwaliteit van de relatie met instellingen (m.n. bij budgetsubsidie) en
5. effectiviteit van het ouderenwerk

Ter toelichting het volgende.

Ad 1.

Bij de kaderstellende en controlerende rol van de raad gaat het erom dat samenhangende en concrete doelen zijn geformuleerd, zodat vooraf duidelijk is waarom de subsidies worden verstrekt en achteraf kan worden bepaald of die zijn gehaald.

Ad 2.

Met de kwaliteit van de verordening / regelgeving wordt bedoeld dat de regels aan juridische eisen moeten voldoen, dat ze de sturingsmogelijkheden bieden die de raad wenst en dat de 'papierwinkel' niet te groot is.

Ad 3.

Bij de kwaliteit van de uitvoering van het subsidiebeleid gaat het erom dat de gemeente de eigen regels ook werkelijk toepast.

Ad 4.

Subsidiering betekent dat gemeentelijk beleid door anderen dan de gemeente zelf wordt uitgevoerd en dat de gemeente daarvoor geld beschikbaar stelt. Dat werkt het best als de relatie tussen de gemeente en de uitvoerende instellingen goed is. Vandaar dat ook normen worden getoetst die iets over de kwaliteit van de relatie met instellingen zeggen.

Ad 5.

Uiteindelijk gaat het om de effectiviteit van het beleid. In dit onderzoek in het bijzonder van het ouderenwerk. Gekeken wordt naar het bereik van de doelgroep, de aard en omvang van de voorzieningen en (indicaties van) de effecten.

3.2 Conclusies

Voordat zij in volgorde van de bovenstaande normen haar conclusies trekt, hecht de rekenkamercommissie eraan haar algemene conclusie te formuleren. Die is van belang omdat de kritische opmerkingen op onderdelen onterecht het beeld kunnen oproepen "dat weinig of niets deugt". Dat is, meent de commissie, niet het geval.

Onze algemene conclusie over uw gemeente is dat de resultaten van het ouderenbeleid voorzover bereikt via de subsidiëring van de onderzochte instelling(en), redelijk tot goed zijn. Als we kijken wat de gemeente beoogt met de subsidie(s), concluderen we dat de ermee bekostigde activiteiten redelijkerwijs bijdragen aan het bereiken van de gemeentelijke doelen. En omgekeerd heeft de commissie niets aangetroffen waarvan het onwaarschijnlijk is dat het die doelen dichterbij brengt.

Hoewel de commissie verderop kritiek zal hebben op de manier waarop beleidsdoelen worden geformuleerd, vastgelegd en hoe daarop tijdens de uitvoering wordt gestuurd, is in algemene zin helder waarom de gemeente het ouderenwerk subsidieert. Ze wil bijdragen aan de zelfredzaamheid van ouderen, zodat zij langer en beter zelfstandig kunnen blijven wonen.

Kijken we vervolgens naar wat de instellingen met de subsidie doen, dan betreft het voorzieningen waarvan zowel de gebruikers, als de betrokken professionals menen dat die aan dit doel bijdragen. Verder blijkt dat bewoners die geen gebruik maken van de voorzieningen dit niet doen omdat ze menen dat deze niet goed zijn; ze maken er geen gebruik van omdat ze deze (nog) niet nodig hebben, zich te jong voelen e.d. Tenslotte merkt de rekenkamercommissie op dat de voorzieningen ook aansluiten op wat in den lande te doen gebruikelijk is.

Op grond hiervan is onze algemene conclusie dat de gesubsidieerde activiteiten redelijk tot goed aansluiten op het ouderenbeleid. We vragen u deze conclusie in het achterhoofd te houden bij het lezen van de navolgende conclusies.

1. conclusies ten aanzien van de kaderstellende en controlerende rol van de raad

- a) Het beleid is niet samenhangend en consistent beschreven, zodat niet helder is wat de gemeente eigenlijk wil bereiken aan doelstellingen en maatschappelijke effecten. Zo worden de centrale doelstellingen uit de nota Samen Leven niet doorvertaald naar de programmabegroting. Van de drie beleidsspeerpunten uit de nota komt er slechts één terug in de programmabegroting. Voor het jongerenbeleid worden er geen echte doelstellingen (meer randvoorwaarden) beschreven in de nota Jeugd in Ontwikkeling (wel subdoelstellingen, maar die zijn erg intentioneel geformuleerd) en in de programmabegroting vinden we evenmin doelstellingen. Opvallend is dat de programmarekening voor het jongerenbeleid wel een doelstelling noemt, maar die vinden we noch in de nota noch in de programmabegroting terug.
- b) De samenhang tussen de geformuleerde beleidsdoelen en de activiteiten die ter realisatie daarvan dienen te worden uitgevoerd, wordt niet helder gemaakt.
- c) Het beleid is veelal abstract beschreven. Meetbare doelstellingen worden gemist. Bijvoorbeeld: hoe meet je of het gevoerde beleid leidt tot meer zelfredzaamheid van ouderen óf hoe stel je vast of het beleid voorkomt dat jongeren zich bezighouden met activiteiten die leiden tot gok-, alcohol- en drugsverslaving? Het is derhalve niet goed mogelijk subsidieaanvragen aan dit beleid te toetsen. Het logische gevolg is ook dat er voor de verantwoording in de jaarrekening geen toetsingskader is.
- d) De voorgaande conclusies leiden ertoe dat de raad in de meeste gevallen weinig houvast heeft voor zijn sturende en controlerende taak, evenals het college bij de uitwerking en uitvoering van het beleid.

2. conclusies over kwaliteit van de verordening / regelgeving

- e) De gemeente beschikt over een consistente en actuele subsidieregelgeving, op basis waarvan een efficiënte uitvoering van het subsidieproces mogelijk is.

3. conclusies over kwaliteit van de uitvoering van het subsidiebeleid

- f) De doelstellingen van de beide gesubsidieerde instellingen voor ouderenzorg liggen in het verlengde met de gemeentelijke doelstellingen.
- g) De doelstellingen die de gemeente hanteert bij het toekennen van subsidie komen eveneens overeen met de gemeentelijke doelstellingen, zodat er consistentie is in het gemeentelijk beleid en de subsidieverlening.
- h) De gemeente subsidieert op basis van personeelskosten, huisvestingskosten en organisatiekosten en niet op basis van activiteiten en prestaties; dit is niet in overeenstemming met de regelgeving en de uitgangspunten van budgetsubsiëring. Ook in het licht van de wens van de gemeente om te sturen op inhoud (activiteiten, prestaties) is het subsidiëren op inhoud niet logisch.
- i) De gemeente stelt in de subsidiebeschikking erg veel eisen, ook eisen waarvan het verband met de voor de gemeente benodigde sturingsgegevens over het uitgevoerde beleid of het benodigde inzicht in de bedrijfsvoering niet duidelijk is.
- j) Doordat in de subsidiebeschikking de activiteiten wel worden benoemd is er wel een relatie met het gemeentelijk beleid, zij het dat door het ontbreken van meetbare beoogde maatschappelijke effecten de effectiviteit van de subsidie niet dan wel lastig kunnen worden vastgesteld.

4. conclusies over kwaliteit van de relatie met instellingen (m.n. bij budgetsubsidie)

- k) De instellingen aan wie budgetsubsidie wordt verleend zijn bekend met de bijdrage die zij moeten leveren aan de uitvoering van het gemeentelijk beleid.
- l) Er is sprake van een goede relatie tussen instellingen en gemeente.
- m) Er is sprake van twee instellingen (één identiteitsgebonden en de ander niet) die een aantal vergelijkbare activiteiten uitvoeren. Dit lijkt minder (kosten)efficiënt maar heeft wel een duidelijk positief effect op het bereik van de ouderen en daarmee op de doelrealisatie.
- n) De gemeente heeft geen evaluatie uitgevoerd naar de doelmatigheid en doeltreffendheid van het gesubsidieerde aanbod.

5. conclusies over effectiviteit van het ouderenwerk

Het doel van het ouderenbeleid is: ouderen langer zelfstandig laten functioneren in de maatschappij op een manier die zij zelf het meest geschikt achten, alsmede de positie van de ouderen in de maatschappij versterken door hun participatie en emancipatie waar mogelijk te bevorderen.

Met de beperkte (budget)mogelijkheden die de rekenkamercommissie heeft kon het onderzoek hiernaar slechts indicaties opleveren.

Er is nagegaan of er voorzieningen worden geboden en activiteiten worden verricht waarvan lokale en landelijke betrokkenen menen dat ze een bijdrage leveren aan het gestelde doel.

Daarop heeft het onderzoek zich in het bijzonder gericht.

- o) De beide instellingen die activiteiten uitvoeren op het terrein van ouderenzorg bieden ten opzichte van de toetsingslijst een goed aanbod, waaronder de in dit verband als belangrijk aan te merken voorzieningen, zoals ouderenadviseur, tafeltje dekje, telefooncirkel/alarmering, mantelzorg, oppascentrale chronisch zieken, boodschappendienst, creatieve en educatieve activiteiten en vrijwilligerswerk.
- p) Wat betreft het bereik kan geen harde conclusie worden getrokken of dit goed, minder goed of slecht is, omdat de cijfers uit de rapporten van de vier bij het onderzoek betrokken gemeenten daarvoor te divers en onvergelijkbaar zijn,

hoewel ten opzichte van de drie andere gemeenten Nunspeet positief scoort. Landelijke cijfers ontbreken eveneens.

- q) De deelnemers zijn zondermeer tevreden over het aanbod aan activiteiten.
- r) Of de activiteiten op het terrein van de ouderenzorg effectief zijn kan niet anders dan indicatief iets worden gezegd, omdat het onderzoeksrapport daarover slechts summiere informatie biedt en hierover lokaal noch landelijk veel meetgegevens beschikbaar zijn. Er is gelet op het aangeboden scala aan activiteiten die passen in de landelijke toetsingslijst (zie bijlage 1 bij het onderzoeksrapport) wel het vermoeden dat deze activiteiten effect hebben.

3.3 Aanbevelingen

1. aanbevelingen ten aanzien van de kaderstellende en controlerende rol van de raad

- a. Leg - voor zover dit nog niet heeft plaatsgevonden - de doelstellingen voor de langere termijn voor de belangrijke beleidsterreinen in een kaderstellende nota vast. Geef daarbij de te bereiken maatschappelijke effecten zoveel als mogelijk aan in concrete en meetbare termen. . Deze zijn van belang bij het toetsen van de te subsidiëren activiteiten. Wanneer het niet mogelijk of zinvol is te sturen op maatschappelijke effecten kan worden volstaan met meetbare indicatoren die gekoppeld zijn aan de te leveren prestaties. Bijvoorbeeld: in plaats van 'x % van de ouderen woont zelfstandig' wordt dan als indicator genomen 'aan activiteit y wordt door x % van de ouderen vanaf 75 jaar deelgenomen'.
- b. Zorg – daar waar de beleidsdoelstellingen (mede) door te subsidiëren activiteiten van instellingen moeten worden gerealiseerd - voor een samenhangend subsidieproces als in figuur 1.1 op blz 4 van het onderzoeksrapport is weergegeven en waarin de rolverdeling tussen raad, college en instellingen consistent is doorvertaald en waarbij de daarin aangegeven regelkringen ook volledig worden geïmplementeerd.
- c. Zorg er tevens voor dat de beleidsdoelstellingen in kaderstellende nota's voor de langere termijn, de tussendoelen in de programmabegroting en de gevraagde activiteiten van de gesubsidieerde instellingen op elkaar aansluiten.
- d. Schakel voor de instelling waarvoor gekozen wordt voor budgetsubsidie over van inputbudgettering (exploitatiesubsidie) naar outputbudgettering (waarbij het subsidie gerelateerd wordt aan voorgerekenende activiteiten).

2 aanbevelingen voor kwaliteit van de verordening / regelgeving

- e. Draag er zorg voor dat aan de gesubsidieerde instellingen vooral de beleidsinhoudelijke eisen worden gesteld die relevant zijn voor de sturing op prestaties (output) en effecten (ook wel met 'outcome' aangeduid). Dus zoveel als mogelijk is beperken tot de informatie die nodig is om de beleidsuitvoering te volgen en om zicht te krijgen op de efficiënte uitvoering van de taken van de instelling. Waak er verder voor dat er een 'verantwoordingsbureaucratie' ontstaat, want professionals en vrijwilligers worden gemotiveerd door het mensenwerk en niet door papierwerk.

3. aanbevelingen voor kwaliteit van de uitvoering van het subsidiebeleid

- f. Zorg ervoor dat de gesubsidieerde activiteiten aansluiten op de doelstellingen in de beleidsdocumenten (beleidsnota's en programmabegroting). Dat kan aanpassingen vereisen zowel voor de subsidiepraktijk, als voor de regelgeving
- g. Zorg ervoor dat voor de instellingen waarvoor budgetsubsidie van toepassing is deze methodiek ook volledig wordt toegepast (subsidie, sturen en verantwoorden en afrekenen op output vastgelegd in een activiteitenplan en – begroting)

4. aanbevelingen voor kwaliteit van de relatie met instellingen (m.n. bij budgetsubsidie)

- h. Zie aanbevelingen onder 3.

5. aanbevelingen voor effectiviteit van het ouderenwerk

- i. Zorg in goed overleg met de gesubsidieerde instellingen voor een (zo beperkt mogelijke) set van periodiek te leveren gegevens over activiteiten, deelnemers, bedrijfsvoering, etc. die de gemeente nodig heeft om de effectiviteit van het beleid inzichtelijk te maken en de efficiency van de instelling vast te stellen. Vermijd ook hier een 'verantwoordingsbureaucratie'. Wees zeer behoedzaam met het rechtstreeks koppelen van kengetallen over prestaties, deelnemers etc. aan budgetten, omdat dit het oneigenlijk gebruik van kengetallen kan uitlokken.
- j. Evalueer periodiek het aanbod van de instellingen op zijn effectiviteit en ga na of nieuwe activiteiten eventueel kunnen bijdragen aan een grotere effectiviteit en beëindig zo nodig subsidiëring van activiteiten die in zeer beperkte mate bijdragen aan de effectiviteit.

6. algemeen

Tot slot adviseren we met de diverse betrokkenen uit alle vier gemeenten een bijeenkomst – wellicht een kleine werkconferentie van betrokken raadsleden, collegeleden en ambtenaren en niet op de laatste plaats de gesubsidieerde instellingen – te beleggen om over de diverse aspecten die in dit rapport aan de orde komen te spreken en ideeën uit te wisselen over het effectueren van leerpunten. Aspecten waaraan de rekenkamercommissie in het bijzonder denkt zijn:

- De door u toegepaste sturingsfilosofie, bijvoorbeeld 'sturen op afstand' of niet, sturen op geld of prestaties en/of effecten.
- Informatie over activiteiten, prestaties, bereik van de doelgroep (deelnemers) en de ermee verbonden kosten. Kortom welke indicatoren zijn van belang voor het sturen op doelmatigheid en doeltreffendheid.

Conclusies en aanbevelingen van de rekenkamercommissie na het subsidieonderzoek bij de gemeente Oldebroek

1. Inleiding

Dit rapport van de rekenkamercommissie van de gemeente Oldebroek bevat de conclusies en aanbevelingen die zij verbindt aan het in haar opdracht uitgevoerde onderzoek naar de doelmatigheid en doeltreffendheid van verstrekte subsidies in het algemeen en die voor ouderenwerk in het bijzonder. Zij heeft zich daarbij gericht op het jaar 2005.

Dit rapport is als volgt opgebouwd. In hoofdstuk 2 wordt de gang van zaken geschetst rond het onderzoek, inclusief de scheiding tussen het externe onderzoek enerzijds en het opstellen van de conclusies en aanbevelingen door de rekenkamercommissie anderzijds. In hoofdstuk 3 staan de conclusies en de aanbevelingen van de rekenkamercommissie. Het hoofdstuk begint met een toelichting bij de gehanteerde normen, omdat deze invloed hebben op de getrokken conclusies en gedane aanbevelingen. Als bijlage bij dit rapport ontvangt u een exemplaar van het rapport waarin de onderzoeksbevindingen zijn vastgelegd.

2. Gang van zaken bij rekenkameronderzoek

De gang van zaken rond onderzoek van de rekenkamercommissie is geregeld in de verordening en in haar onderzoeksprotocol en reglement van orde. We geven hier de voornaamste punten.

Onderzoek

In het voorjaar van 2006 heeft de commissie een onderzoeksopzet vastgesteld. Deze is ter kennisneming aan de vier gemeenten gezonden.¹ Vervolgens heeft de commissie een viertal onderzoeksbureaus verzocht een offerte uit te brengen voor het feitenonderzoek; de oordelende conclusies en daarop gebaseerde aanbevelingen wilde de commissie zelf ter hand nemen. Vlak voor de zomer is de opdracht verleend en in december 2006 werd het feitenonderzoek afgesloten.

Ambtelijk wederhoor

Zoals te doen gebruikelijk bij rekenkameronderzoek is het conceptonderzoeksrapport aan de ambtelijke organisatie en de betrokken instellingen voorgelegd voor hoor en wederhoor betreffende de feiten. Een en ander conform het onderzoeksprotocol, waarin dit is aangeduid als technische reactie. Deze reactie wordt gevraagd om te vermijden dat de rekenkamercommissie haar conclusies en aanbevelingen onverhoopt zou baseren op onvolledigheden of zelfs onjuistheden.

Over het conceptrapport van uw gemeente is door de Stichting Welzijn Ouderen Wezep/Oldebroek één opmerking gemaakt, welke geleid heeft tot aanpassing van het rapport. Verder is van ambtelijke zijde gereageerd op het conceptrapport. De opmerkingen van deze zijde zijn door de onderzoekers nagenoeg geheel overgenomen. In een enkel geval hebben de onderzoekers een voorgestelde wijziging niet overgenomen, maar houdt de rekenkamercommissie er in haar oordeel wel rekening mee. We geven twee voorbeelden. Het

¹ Formeel heeft elk van de vier gemeenten een eigen rekenkamercommissie ter uitvoering van het bepaalde in de artikelen 182 en 185 van de Gemeentewet. Omdat deze gemeenten hebben besloten in alle commissies dezelfde drie externe leden te benoemen, is in de praktijk sprake van een gemeenschappelijke commissie. De commissie adviseert elk van de deelnemende gemeenten apart, maar zal haar rapporten veelal baseren op een gezamenlijk onderzoek (het is mogelijk dat een bepaald onderzoek niet in alle vier gemeenten wordt uitgevoerd). Sinds 1.1.2007 neemt ook de gemeente Hattem deel aan deze samenwerkingsvorm.

kan voorkomen dat de onderzoekers in het onderzochte jaar 2005 een probleem constateren, dat nadien is opgelost. De onderzoekers doen daar niets mee – het onderzoek gaat immers over 2005; de commissie houdt er wel rekening mee, zeker in de aanbevelingen. Het tweede voorbeeld betreft het aangeboden pakket voorzieningen. De onderzoeksopdracht richtte zich op de voorzieningen aangeboden door de in het onderzoek betrokken gesubsidieerde instellingen. Naar voorzieningen die anderen – privaat of publiek - aanbieden is in het onderzoek niet of hooguit zijdelings gekeken. In de onderlinge vergelijking van de gemeenten houdt de rekenkamercommissie wel rekening met dit aspect.

Bestuurlijke behandeling

Op basis van de gecorrigeerde versie van het onderzoeksrapport, formuleert de rekenkamercommissie haar voorlopige conclusies en aanbevelingen en zendt deze toe aan het college voor een bestuurlijke reactie. Na ontvangst van deze bestuurlijke reactie stelt ze haar definitieve conclusie en aanbevelingen op, eventueel voorzien van een slotwoord naar aanleiding van de bestuurlijke reactie. Het geheel biedt de commissie de gemeenteraad aan, dus zowel het onderzoeksrapport, als de conclusies en aanbevelingen van de commissie en de reactie van het college. Hoe de raad het advies van de rekenkamercommissie behandelt en of de commissie daarin een rol speelt is natuurlijk aan de raad.

3. Conclusies en aanbevelingen

3.1 Normenkader

Bij het trekken van haar conclusies gaat de rekenkamercommissie uit van een normenkader, hetzelfde kader als in het feitenonderzoek leidend is geweest. Voor de conclusies die ze uit de gevonden feiten trekt, zijn de normen waartegen de feiten worden afgezet essentieel. Daarom gaat de commissie er hier kort op in; in het onderzoeksrapport staat een uitgebreidere beschrijving.

De gebruikte normen zijn verdeeld in vijf groepen. Namelijk normen over de:

1. kaderstellende en controlerende rol van de raad;
2. kwaliteit van de verordening / regelgeving;
3. kwaliteit van de uitvoering van het subsidiebeleid;
4. kwaliteit van de relatie met instellingen (m.n. bij budgetsubsidie) en
5. effectiviteit van het ouderenwerk

Ter toelichting het volgende.

Ad 1.

Bij de kaderstellende en controlerende rol van de raad gaat het erom dat samenhangende en concrete doelen zijn geformuleerd, zodat vooraf duidelijk is waarom de subsidies worden verstrekt en achteraf kan worden bepaald of ze zijn gehaald.

Ad 2.

Met de kwaliteit van de verordening / regelgeving wordt bedoeld dat de regels aan juridische eisen moeten voldoen, dat ze de sturingsmogelijkheden bieden die de raad wenst en dat de 'papierwinkel' niet te groot is.

Ad 3.

Bij de kwaliteit van de uitvoering van het subsidiebeleid gaat het erom dat de gemeente de eigen regels ook werkelijk toepast.

Ad 4.

Subsidiëring betekent dat gemeentelijk beleid door anderen dan de gemeente zelf wordt uitgevoerd en dat de gemeente daarvoor geld beschikbaar stelt. Dat werkt het best als de relatie tussen de gemeente en de uitvoerende instellingen goed is. Vandaar dat ook normen worden getoetst die iets over de kwaliteit van de relatie met instellingen zeggen.

Ad 5.

Uiteindelijk gaat het om de effectiviteit van het beleid. In dit onderzoek in het bijzonder van het ouderenwerk. Gekeken wordt naar het bereik van de doelgroep, de aard en omvang van de voorzieningen en (indicaties van) de effecten.

3.2 Conclusies

Voordat zij in volgorde van de bovenstaande normen haar conclusies trekt, hecht de rekenkamercommissie eraan haar algemene conclusie te formuleren. Die is van belang omdat de kritische opmerkingen op onderdelen onterecht het beeld kunnen oproepen "dat weinig of niets deugt". Dat is, meent de commissie, niet het geval.

Onze algemene conclusie over uw gemeente is dat de resultaten van het ouderenbeleid voorzover bereikt via de subsidiëring van de onderzochte instelling(en), redelijk tot goed zijn. Als we kijken naar wat de gemeente beoogt met de subsidie(s), concluderen we dat de ermee bekostigde activiteiten redelijkerwijs bijdragen aan het bereiken van de gemeentelijke doelen. En omgekeerd heeft de commissie niets aangetroffen waarvan het onwaarschijnlijk is dat het die doelen dichterbij brengt.

Hoewel de commissie verderop kritiek zal hebben op de manier waarop beleidsdoelen worden geformuleerd, vastgelegd en hoe daarop tijdens de uitvoering wordt gestuurd, is in algemene zin helder waarom de gemeente het ouderenwerk subsidieert. Ze wil bijdragen aan de zelfredzaamheid van ouderen, zodat zij langer en beter zelfstandig kunnen blijven wonen.

Kijken we vervolgens naar wat de instellingen met de subsidie doen, dan betreft het voorzieningen waarvan zowel de gebruikers, als de betrokken professionals menen dat die aan dit doel bijdragen. Verder blijkt dat bewoners die geen gebruik maken van de voorzieningen dit niet doen omdat ze menen dat deze niet goed zijn; ze maken er geen gebruik van omdat ze deze (nog) niet nodig hebben, zich te jong voelen e.d. Tenslotte merkt de rekenkamercommissie op dat de voorzieningen ook aansluiten op wat in den lande te doen gebruikelijk is.

Op grond hiervan is onze algemene conclusie dat de gesubsidieerde activiteiten redelijk tot goed aansluiten op het ouderenbeleid. We vragen u deze conclusie in het achterhoofd te houden bij het lezen van de navolgende conclusies.

1. conclusies ten aanzien van de kaderstellende en controlerende rol van de raad

- a) Het beleid is niet in alle gevallen voldoende samenhangend beschreven, zodat niet helder is wat de gemeente eigenlijk wil bereiken. Zo lijken de beleidsnota ouderenbeleid 1990 enerzijds en de programmabegroting en –rekening 2005 anderzijds niet direct strijdig met elkaar, maar evenmin wordt aangegeven wat de samenhang is tussen de doelstellingen in deze documenten. Voor het jeugd- en jongerenbeleid geldt mutatis mutandis hetzelfde, mede doordat destijds de nota Integraal Jeugdbeleid waarin de doelstellingen worden aangegeven nog niet gereed was.
- b) De samenhang tussen de geformuleerde beleidsdoelen en de activiteiten die ter realisatie daarvan dienen te worden uitgevoerd, wordt niet in alle gevallen helder gemaakt. Hoe hangt bijvoorbeeld het realiseren van een duurzame leefkwaliteit en sterke sociale structuur en het actief en naar vermogen deelnemen aan het maatschappelijke leven? samen met de acties die voortvloeien uit preventie, ketenbenadering, regie en coördinatie
- c) Het beleid is veelal abstract beschreven. Meetbare doelstellingen worden gemist. Bijvoorbeeld: hoe meet je duurzame leefkwaliteit? Het is daarom niet goed mogelijk subsidieaanvragen aan dit beleid te toetsen. Het logische gevolg is ook dat de jaarrekening 2005 geen inzicht geeft in de mate waarin het jeugdbeleid c.q. het ouderenbeleid in 2005 effectief is geweest.
- d) De voorgaande conclusies leiden ertoe dat de raad in de meeste gevallen weinig houvast heeft voor zijn sturende en controlerende taak, evenals het college bij de uitwerking en uitvoering van het beleid.

2. conclusies over kwaliteit van de verordening / regelgeving

- e) De in het onderzoeksjaar 2005 vigerende subsidieverordening (welzijnsverordening 1995) voldeed niet aan de vereisten van de Algemene wet bestuursrecht. Door het vaststellen van de Algemene Subsidieverordening 2006 (ASV 2006) wordt hieraan wel voldaan.
- f) Het welzijnsplan 2005 sloot niet goed aan op de welzijnsverordening c.q. regelde zaken die in de verordening thuishoorden (bijvoorbeeld: waarderingssubsidies, criteria voor budgetsubsidie)
- g) De uitvoering en beheersing van het subsidiebeleid was onvoldoende en daarbij nog eens versnipperd vastgelegd en bood onvoldoende houvast voor een efficiënte inrichting van het subsidieproces. Wat dat betreft voorziet de ASV 2006 in een lacune.

3. conclusies over kwaliteit van de uitvoering van het subsidiebeleid

- h) De doelstellingen die de gesubsidieerde instellingen kennen sporen niet in alle opzichten met de gemeentelijke doelstellingen. Zie bijvoorbeeld de doelstellingen van SWO en SOOO.
- i) De doelstellingen die de gemeente hanteert bij het toekennen van subsidie sluiten niet in alle gevallen aan op die vermeld in de beleidsnota's noch met die genoemd zijn in de programmabegroting. Zie bijvoorbeeld de doelstelling die gehanteerd wordt bij de subsidie aan HSJJ.
- j) In het onderzoek is niet geconstateerd dat de gemeente concrete sturing uitoefent via de gemeentelijke subsidieverlening om gemeentelijke doelstellingen te realiseren, met dien verstande dat de gemeente wel aan de oudereninstituten heeft te kennen gegeven dat binnen het activiteitenaanbod meer het accent moet worden gelegd op educatie en zorg.
- k) Er is een onvoldoende relatie tussen de subsidievestiging en het gemeentelijk beleid en door het ontbreken van meetbare maatschappelijke effecten of tenminste te verrichten activiteiten kan de effectiviteit van de subsidie niet of lastig worden vastgesteld. In de praktijk wordt overigens wel een relatie aangetroffen tussen de gemeentelijke doelen en gesubsidieerde activiteiten in het kader van de ouderenzorg, hoewel deze relatie niet in de subsidiebeschikking is vastgelegd. Dit geldt ook voor de subsidiebeschikking van de ouderenvoorlichter.
- l) De belangrijke subsidievorm is budgetsubsidie. Deze wordt niet bij alle instellingen op gelijke wijze, dat wil zeggen als meerjarige subsidietoekenning, toegepast. Ook wordt deze subsidievorm voornamelijk gebruikt om de omvang van de subsidie te bepalen en niet zoals bij deze subsidievorm gebruikelijk is (en waarin deze zich van andere vormen onderscheidt) om te komen tot afrekening op basis van de geleverde prestaties. Omdat subsidie op basis van het totale pakket aan activiteiten plaatsvindt, is dit laatste ook niet goed mogelijk.

4. conclusies over kwaliteit van de relatie met instellingen (m.n. bij budgetsubsidie)

- m) De instellingen aan wie budgetsubsidie wordt verleend zijn niet (althans niet op basis van de subsidiebeschikking) bekend met de bijdrage die zij moeten leveren aan de uitvoering van het gemeentelijk beleid.
- n) Er is sprake van een goede relatie tussen instellingen en gemeente. Informeel is daardoor duidelijk wat de gemeente van de instellingen verwacht. Van formele sturing vanuit de gemeente Oldebroek is geen sprake. Evenmin is er een formele controle op de jaarlijkse prestaties. Zie ook conclusie 3.k.
- o) De gemeente heeft geen evaluatie uitgevoerd naar de doelmatigheid en doeltreffendheid van het gesubsidieerde aanbod

5. conclusies over effectiviteit van het ouderenwerk

Het doel van het ouderenbeleid is: ouderen langer zelfstandig laten functioneren in de maatschappij op een manier die zij zelf het meest geschikt achten, alsmede de positie van de ouderen in de maatschappij versterken door hun participatie en emancipatie waar mogelijk te bevorderen.

Met de beperkte (budget)mogelijkheden die de rekenkamercommissie heeft kon het onderzoek hiernaar slechts indicaties opleveren. Er is nagegaan of er voorzieningen worden geboden en activiteiten worden verricht waarvan lokale en landelijke betrokkenen menen dat ze een bijdrage leveren aan het gestelde doel. Daarop heeft het onderzoek zich in het bijzonder gericht.

- p) De beide instellingen die activiteiten uitvoeren op het terrein van ouderenzorg bieden ten opzichte van de toetsingslijst een redelijk aanbod, waaronder de in dit verband als belangrijk aan te merken voorzieningen, zoals ouderenadviseur, tafeltje dekje, telefooncirkel/alarmering, mantelzorg, creatieve, sportieve en educatieve activiteiten en vrijwilligerswerk.
- q) Wat betreft het bereik kan geen conclusie worden getrokken of dit goed, minder goed of slecht is, omdat de cijfers uit de rapporten van de vier bij het onderzoek betrokken gemeenten daarvoor te divers en onvergelijkbaar zijn. Landelijke cijfers ontbreken eveneens.
- r) Of de deelnemers tevreden zijn met het aanbod aan activiteiten kan op grond van de rapportage eveneens geen uitsluitsel worden gegeven.
- s) Of de activiteiten op het terrein van de ouderenzorg effectief zijn kan niet anders dan indicatief iets worden gezegd, omdat het onderzoeksrapport daarover slechts summiere informatie biedt en hierover lokaal noch landelijk veel meetgegevens beschikbaar zijn. Er is gelet op het aangeboden scala aan activiteiten die passen in de landelijke toetsingslijst (zie bijlage 1 onderzoeksrapport) wel het vermoeden dat deze activiteiten effect hebben.

3.3 Aanbevelingen

1. aanbevelingen ten aanzien van de kaderstellende en controlerende rol van de raad

- a. Maak heldere afspraken ten aanzien van de rolverdeling tussen raad, college en instellingen.
- b. Leg de doelstellingen voor de langere termijn voor de belangrijke beleidsterreinen in een kaderstellende nota vast. Geef daarbij de te bereiken maatschappelijke effecten zoveel als mogelijk is aan in concrete en meetbare termen. Deze zijn van belang bij het toetsen van de te subsidiëren activiteiten. Wanneer het niet mogelijk of zinvol is te sturen op maatschappelijke effecten kan worden volstaan met meetbare indicatoren die gekoppeld zijn aan de te leveren prestaties. Bijvoorbeeld: in plaats van 'x % van de ouderen woont zelfstandig' wordt dan als indicator genomen 'aan activiteit y wordt door x % van de ouderen vanaf 75 jaar deelgenomen'.
- c. Zorg – daar waar de beleidsdoelstellingen (mede) door te subsidiëren activiteiten van instellingen moeten worden gerealiseerd - voor een samenhangend subsidieproces als in figuur 1.1 op blz. 4 van het onderzoeksrapport is weergegeven en waarin de rolverdeling tussen raad, college en instellingen consistent is doorvertaald en waarbij de daarin aangegeven regelkringen ook volledig worden geïmplementeerd.
- d. Zorg er tevens voor dat de beleidsdoelstellingen in kaderstellende nota's voor de langere termijn, de tussendoelen in de programmabegroting en de gevraagde activiteiten van de gesubsidieerde instellingen op elkaar aansluiten.
- e. Voer voor de belangrijke subsidiestromen budgetsubsidieëring, dus een subsidieëring met sturing op prestaties (activiteiten, verleende diensten, e.d., ook wel output genoemd).

2 aanbevelingen voor kwaliteit van de verordening / regelgeving

- f. Pas regelgeving tijdig aan aan gewijzigde wetgeving. Zorg er tevens voor dat bepalingen in de subsidieverordening worden uitgevoerd of overweeg anders om de bepalingen die een dode letter zijn te schrappen.
- g. Draag er zorg voor dat in het Subsidieprogramma - dat in de plaats gekomen is van het Welzijnsplan - aan de gesubsidieerde instellingen vooral de beleidsinhoudelijke eisen worden gesteld die relevant zijn voor de sturing op prestaties (output) en waar mogelijk op maatschappelijke effecten (ook wel met 'outcome' aangeduid). Dus zoveel als mogelijk is beperken tot de informatie die nodig is om de beleidsuitvoering te volgen en om zicht te krijgen op de efficiënte uitvoering van de taken van de instelling. Waak er verder voor dat er een 'verantwoordingsbureaucratie' ontstaat, want professionals en vrijwilligers worden gemotiveerd door het mensenwerk en niet door papierwerk.

3. aanbevelingen voor kwaliteit van de uitvoering van het subsidiebeleid

- h. Zorg ervoor dat de gesubsidieerde activiteiten aansluiten op de doelstellingen in de beleidsdocumenten (beleidsnota's en programmabegroting) en het Subsidieprogramma. Dat kan aanpassingen vereisen zowel voor de subsidiepraktijk, als voor de regelgeving.
- i. Zorg voor subsidiebeschikkingen die naadloos aansluiten op de doelstellingen in de beleidsdocumenten (beleidsnota's en programmabegroting) en het Subsidieprogramma. Draag er tevens zorg voor dat de daarin van de instellingen gevraagde informatie relevant is voor de sturing door de raad en het college op het (de) in de beleidsdocumenten vastgelegde beleid(sdoelstellingen). Dit impliceert dat daaraan voorafgaand is vastgesteld in welke mate de gemeente (raad en college) wensen te sturen, waarbij een globale sturing om een andere aanpak vraagt dan een strikte en precieze sturing.
- j. Zorg ervoor dat voor de instellingen waarvoor budgetsubsiëring van toepassing is deze methodiek ook volledig wordt toegepast (subsiëren, sturen en verantwoorden en afrekenen op prestaties c.q. output, vastgelegd in een activiteitenplan en –begroting)

4. aanbevelingen voor kwaliteit van de relatie met instellingen (m.n. bij budgetsubsidie)

- k. Zie aanbevelingen onder 3.

5. aanbevelingen voor effectiviteit van het ouderenwerk

- l. Zorg in goed overleg met de gesubsidieerde instellingen voor een (zo beperkt mogelijke) set van periodiek te leveren gegevens over activiteiten, deelnemers, bedrijfsvoering, etc. die de gemeente nodig heeft om de effectiviteit van het beleid te inzichtelijk te maken en de efficiency van de instelling vast te stellen. Vermijd ook hier een 'verantwoordingsbureaucratie'. Wees zeer behoedzaam met het rechtstreeks koppelen van kengetallen over prestaties, deelnemers etc. aan budgetten, omdat dit het oneigenlijk gebruik van kengetallen kan uitlokken.
- m. Evalueer periodiek het aanbod van de instellingen op zijn effectiviteit en ga na of nieuwe activiteiten eventueel kunnen bijdragen aan een grotere effectiviteit en beëindig zo nodig subsidiëring van activiteiten die in zeer beperkte mate bijdragen aan de effectiviteit.

6. algemeen

Tot slot adviseren we met de diverse betrokkenen uit alle vier gemeenten een bijeenkomst – wellicht een kleine werkconferentie van betrokken raadsleden, collegeleden en ambtenaren, en niet op de laatste plaats de gesubsidieerde instellingen – te beleggen om over de diverse aspecten die in dit rapport aan de orde komen te spreken en ideeën uit te wisselen over het

effectueren van leerpunten. Aspecten waaraan de rekenkamercommissie in het bijzonder denkt zijn:

- De door u toegepaste sturingsfilosofie, bijvoorbeeld 'sturen op afstand' of niet, sturen op geld of prestaties en/of effecten
- Informatie over activiteiten, prestaties, bereik van de doelgroep (deelnemers) en de ermee verbonden kosten. Kortom welke indicatoren zijn van belang voor het sturen op doelmatigheid en doeltreffendheid

Conclusies en aanbevelingen van rekenkamercommissie na subsidieonderzoek bij gemeente Putten

1. Inleiding

Dit rapport van de rekenkamercommissie van de gemeente Putten bevat de conclusies en aanbevelingen die zij verbindt aan het in haar opdracht uitgevoerde onderzoek naar de doelmatigheid en doeltreffendheid van verstrekte subsidies in het algemeen en die voor ouderenwerk in het bijzonder. Zij heeft zich daarbij gericht op het jaar 2005.

Dit rapport is als volgt opgebouwd. In hoofdstuk 2 wordt de gang van zaken geschetst rond het onderzoek, inclusief de scheiding tussen het externe onderzoek enerzijds en het opstellen van de conclusies en aanbevelingen door de rekenkamercommissie anderzijds. In hoofdstuk 3 staan de conclusies en de aanbevelingen van de rekenkamercommissie. Het hoofdstuk begint met een toelichting bij de gehanteerde normen, omdat deze invloed hebben op de getrokken conclusies en gedane aanbevelingen. Als bijlage bij dit rapport ontvangt u een exemplaar van het rapport waarin de onderzoeksbevindingen zijn vastgelegd.

2. Gang van zaken bij rekenkameronderzoek

De gang van zaken rond onderzoek van de rekenkamercommissie is geregeld in de verordening en in haar onderzoeksprotocol en reglement van orde. We geven hier de voornaamste punten.

Onderzoek

In het voorjaar van 2006 heeft de commissie een onderzoeksopzet vastgesteld. Deze is ter kennisneming aan de vier gemeenten gezonden.¹

Vervolgens heeft de commissie een viertal onderzoeksbureaus verzocht een offerte uit te brengen voor het feitenonderzoek; de oordelende conclusies en daarop gebaseerde aanbevelingen wilde de commissie zelf ter hand nemen. Vlak voor de zomer is de opdracht verleend en in december 2006 werd het feitenonderzoek afgesloten.

Wederhoor ambtelijk apparaat en gesubsidieerde instellingen

Zoals te doen gebruikelijk bij rekenkameronderzoek is het conceptonderzoeksrapport aan de ambtelijke organisatie en de betrokken instellingen voorgelegd voor hoor en wederhoor betreffende de feiten. Een en ander conform het onderzoeksprotocol, waarin dit is aangeduid als technische reactie. Deze reactie wordt gevraagd om te vermijden dat de rekenkamercommissie haar conclusies en aanbevelingen onverhoopt zou baseren op onvolledigheden of zelfs onjuistheden.

Over het conceptrapport van uw gemeente is zowel van ambtelijke zijde, als door de Stichting Welzijn Ouderen Putten gereageerd. Deels zijn de opmerkingen door de onderzoekers overgenomen, deels niet. Soms nemen de onderzoekers iets niet over, maar houdt de rekenkamercommissie er in haar oordeel wel rekening mee. We geven twee voorbeelden. Het kan voorkomen dat de onderzoekers in het onderzochte jaar 2005 een probleem constateren, dat nadien is opgelost. De onderzoekers doen daar niets mee – het onderzoek gaat immers over 2005; de commissie houdt er wel rekening mee, zeker in de aanbevelingen. Het tweede

¹ Formeel heeft elk van de vier gemeenten een eigen rekenkamercommissie. ter uitvoering van het bepaalde in de artikelen 182 en 185 van de Gemeentewet Omdat deze gemeenten hebben besloten in alle commissies dezelfde drie externe leden te benoemen, is in de praktijk sprake van een gemeenschappelijke commissie. De commissie adviseert elk van de deelnemende gemeenten apart, maar zal haar rapporten veelal baseren op een gezamenlijk onderzoek (het is mogelijk dat een bepaald onderzoek niet in alle vier gemeenten wordt uitgevoerd). Sinds 1.1.2007 neemt ook de gemeente Hattem deel aan deze samenwerkingsvorm.

voorbeeld betreft het aangeboden pakket voorzieningen. De onderzoeksopdracht richtte zich op de voorzieningen aangeboden door gesubsidieerde instellingen. Naar voorzieningen die anderen – privaat of publiek - aanbieden is in het onderzoek niet of hooguit zijdelings gekeken. In de onderlinge vergelijking van de gemeenten houdt de rekenkamercommissie wel rekening met dit aspect.

Bestuurlijke behandeling

Op basis van de gecorrigeerde versie van het onderzoeksrapport, formuleert de rekenkamercommissie haar voorlopige conclusies en aanbevelingen en zendt deze toe aan het college voor een bestuurlijke reactie. Na ontvangst van deze bestuurlijke reactie stelt ze haar definitieve conclusie en aanbevelingen op, eventueel voorzien van een slotwoord naar aanleiding van de bestuurlijke reactie. Het geheel biedt de commissie de gemeenteraad aan, dus zowel het onderzoeksrapport, als de conclusies en aanbevelingen van de commissie en de reactie van het college. Hoe de raad het advies van de rekenkamercommissie behandelt en of de commissie daarin een rol speelt is natuurlijk aan de raad.

3. Conclusies en aanbevelingen

3.1 Normenkader

Bij het trekken van haar conclusies gaat de rekenkamercommissie uit van een normenkader, hetzelfde kader als in het feitenonderzoek leidend is geweest. Voor de conclusies die ze uit de gevonden feiten trekt, zijn de normen waartegen de feiten worden afgezet essentieel. Daarom gaat de commissie er hier kort op in; in het onderzoeksrapport staat een uitgebreidere beschrijving.

De gebruikte normen zijn verdeeld in vijf groepen. Namelijk normen over de:

1. kaderstellende en controlerende rol van de raad;
2. kwaliteit van de verordening / regelgeving;
3. kwaliteit van de uitvoering van het subsidiebeleid;
4. kwaliteit van de relatie met instellingen (m.n. bij budgetsubsidie) en
5. effectiviteit van het ouderenwerk

Ter toelichting het volgende.

Ad 1.

Bij de kaderstellende en controlerende rol van de raad gaat het erom dat samenhangende en concrete doelen zijn geformuleerd, zodat vooraf duidelijk is waarom de subsidies worden verstrekt en achteraf kan worden bepaald of ze zijn gehaald.

Ad 2.

Met de kwaliteit van de verordening / regelgeving wordt bedoeld dat de regels aan juridische eisen moeten voldoen, dat ze de sturingsmogelijkheden bieden die de raad wenst en dat de 'papierwinkel' niet te groot is.

Ad 3.

Bij de kwaliteit van de uitvoering van het subsidiebeleid gaat het erom dat de gemeente de eigen regels ook werkelijk toepast.

Ad 4.

Subsidiëring betekent dat gemeentelijk beleid door anderen dan de gemeente zelf wordt uitgevoerd en dat de gemeente daarvoor geld beschikbaar stelt. Dat werkt het best als de relatie tussen de gemeente en de uitvoerende instellingen goed is. Vandaar dat ook normen worden getoetst die iets over de kwaliteit van de relatie met instellingen zeggen.

Ad 5.

Uiteindelijk gaat het om de effectiviteit van het beleid. In dit onderzoek in het bijzonder van het ouderenwerk. Gekeken wordt naar het bereik van de doelgroep, de aard en omvang van de voorzieningen en (indicaties van) de effecten.

3.2 Conclusies

Voordat zij in volgorde van de bovenstaande normen haar conclusies trekt, hecht de rekenkamercommissie eraan haar algemene conclusie te formuleren. Die is van belang omdat de kritische opmerkingen op onderdelen onterecht het beeld kunnen oproepen "dat weinig of niets deugt". Dat is, meent de commissie, niet het geval.

Onze algemene conclusie over uw gemeente is dat de resultaten van het ouderenbeleid voorzover bereikt via de subsidiëring van de onderzochte instelling(en), redelijk tot goed zijn. Als we kijken naar wat de gemeente beoogt met de subsidie(s), concluderen we dat de ermee bekostigde activiteiten redelijkerwijs bijdragen aan het bereiken van de gemeentelijke doelen. En omgekeerd heeft de commissie niets aangetroffen waarvan het onwaarschijnlijk is dat het die doelen dichterbij brengt.

Hoewel de commissie kritiek heeft op de manier waarop beleidsdoelen worden geformuleerd, vastgelegd en hoe daarop tijdens de uitvoering wordt gestuurd is in algemene zin helder waarom de gemeente het ouderenwerk subsidieert. Ze wil bijdragen aan de zelfredzaamheid van ouderen, zodat zij langer en beter zelfstandig kunnen blijven wonen.

Kijken we vervolgens naar wat de instellingen met de subsidie doen, dan betreft het voorzieningen waarvan zowel de gebruikers, als de betrokken professionals menen dat die aan dit doel bijdragen. Verder blijkt dat bewoners die geen gebruik maken van de voorzieningen dit niet doen omdat ze menen dat deze niet goed zijn; ze maken er geen gebruik van omdat ze deze (nog) niet nodig hebben, zich te jong voelen e.d. Tenslotte merkt de rekenkamercommissie op dat de voorzieningen ook aansluiten op wat in den lande te doen gebruikelijk is.

Op grond hiervan is onze algemene conclusie dat de gesubsidieerde activiteiten redelijk tot goed aansluiten bij het ouderenbeleid. We vragen u deze conclusie in het achterhoofd te houden bij het lezen van de navolgende conclusies.

1. conclusies ten aanzien van de kaderstellende en controlerende rol van de raad

- a) Het beleid is niet in alle gevallen voldoende samenhangend beschreven, zodat niet helder is wat de gemeente eigenlijk wil bereiken. Vaak is de beschrijving van beleidsdoelen feitelijk een opsomming van opvattingen, constatering, intenties, beleidsinstrumenten, en ten slotte ook beleidsdoelen.
- b) De diverse documenten sluiten weinig op elkaar aan. Dat geldt bijvoorbeeld voor de doelen in de nota ouderenbeleid "Putten verzilvert" enerzijds en de programmabegroting 2005 anderzijds, terwijl beide ongeveer gelijktijdig moeten zijn opgesteld. Verder bevat de rekening van 2005 geen evaluatie – hoe beknopt ook - van wat van de voornemens uit de begroting in de praktijk is terecht gekomen. Wat er wel over het ouderenbeleid wordt gezegd is eerder een opmerking over het toekomstig beleidsproces, dan over wat er in 2005 feitelijk is gebeurd.
- c) Het beleid is veelal abstract beschreven. Meetbare doelstellingen worden gemist. Twee voorbeelden uit "Putten verzilvert": "1. Ouderen moeten zich nog veiliger gaan voelen. Actiepunt: in het gemeentelijk subsidiebeleid zal meer aandacht worden besteed aan het verhogen van weerbaarheid van ouderen." en "6. Sociaal isolement moet zo veel mogelijk worden geminimaliseerd en voorkomen (...)".
- d) De voorgaande conclusies leiden ertoe dat de raad in de meeste gevallen weinig houvast heeft voor zijn controlerende taak, evenals het college bij de uitwerking en uitvoering van het beleid.

2. conclusies over kwaliteit van de verordening / regelgeving

- e) De in het onderzoeksjaar 2005 vigerende subsidieverordening (Algemene Verordening Welzijnssubsidies Putten 2001) voldoet niet aan de vereisten van de

Algemene wet bestuursrecht. De onderzoekers hebben geconstateerd dat er geen concrete plannen zijn een nieuwe te maken.²

- f) De verordening onderscheidt diverse soorten subsidies, waaronder budgetsubsidies. Ze beschrijft echter nauwelijks het subsidieproces en de daarin te stellen voorwaarden en termijnen, met uitzondering van financiële. Beleidsinhoudelijke eisen – die toch bij het wezen van budgetsubsidies horen – worden niet gesteld.
- g) Een specifiek punt is dat de verordening een bepaling bevat dat subsidies alleen worden verstrekt t.b.v. Puttenaren, maar dat die bepaling in de praktijk geen betekenis heeft.

3. conclusies over kwaliteit van de uitvoering van het subsidiebeleid

- h) In het verlengde van conclusie g) wordt bij de subsidieverstrekking geen koppeling gemaakt tussen gemeentelijke doelstellingen en activiteiten die Stichting Welzijn Ouderen Putten verricht. De praktijk van subsidiering sluit wat dat betreft dus aan bij de verordening.
- i) Er is een onvoldoende relatie tussen de *subsidievaststelling* en het gemeentelijk beleid en door het ontbreken van meetbare maatschappelijke doelen of tenminste te verrichten activiteiten kan de effectiviteit van de subsidie niet of lastig worden vastgesteld. De subsidie aan de Stichting Welzijn Ouderen Putten wordt vooral op basis van exploitatiekosten vastgesteld en niet op activiteiten, prestaties e.d. De subsidie is dus een exploitatiesubsidie, ondanks dat het een budgetsubsidie wordt genoemd.
- j) In de praktijk is er wel degelijk een relatie aangetroffen tussen de gemeentelijke doelen en gesubsidieerde activiteiten in het kader van de ouderenzorg hoewel deze relatie niet in de subsidiebeschikking is vastgelegd. Met andere woorden: wat de Stichting Welzijn Ouderen Putten doet, is in praktische zin in overeenstemming met wat de gemeente ten doel stelt.

4. conclusies over kwaliteit van de relatie met instellingen (m.n. bij budgetsubsidie)

- k) Er is sprake van goede verhoudingen tussen de SWOP en de gemeente. Informeel is daardoor duidelijk wat de gemeente van de SWOP verwacht en wat zij in de praktijk feitelijk doet. Van formele sturing vanuit de gemeente Putten is geen sprake. Evenmin is er een formele controle van de jaarlijkse prestaties.
- l) De gemeente heeft geen evaluatie uitgevoerd naar de doelmatigheid en doeltreffendheid van het gesubsidieerde aanbod.

5. conclusies over effectiviteit van het ouderenwerk

Het doel van het ouderenbeleid is: ouderen langer zelfstandig laten functioneren in de maatschappij op een manier die zij zelf het meest geschikt achten, alsmede de positie van de ouderen in de maatschappij versterken door hun participatie en emancipatie waar mogelijk te bevorderen.

Met de beperkte (budget)mogelijkheden die de rekenkamercommissie heeft, kon het onderzoek hiernaar slechts indicaties opleveren.

Er is nagegaan of er voorzieningen worden geboden en activiteiten worden verricht waarvan lokale en landelijke betrokkenen menen dat ze een bijdrage leveren aan het gestelde doel. Daarop heeft het onderzoek zich in het bijzonder gericht.

- m) De Stichting Welzijn Ouderen Putten biedt – afgezet tegen de landelijke toetsingslijst – een redelijk aanbod, waaronder de in dit verband als belangrijk aan te merken voorzieningen, ondermeer ouderenadviseur, tafeltje dekje, mantelzorg, recreatieve activiteiten en vrijwilligerswerk. Een aanbod rond het

² In het ambtelijke wederhoor is dat tegengesproken, maar op een wijze die de onderzoeker niet zo overtuigend vonden dat ze hun rapport aanpasten. De rekenkamercommissie juicht het toe dat er blijkbaar toch aan een verordening wordt gewerkt die aan de wettelijke vereisten voldoet.

thema “weerbaarheid”, dat uitdrukkelijk als gemeentelijk beleidsdoel is geformuleerd, is niet aangetroffen.

- n) Wat betreft het bereik kan geen conclusie worden getrokken of dit goed, minder goed of slecht is, omdat de cijfers uit de rapporten van de vier bij het onderzoek betrokken gemeenten daarvoor te divers en onvergelijkbaar zijn. Landelijke cijfers ontbreken eveneens.
- o) De deelnemers aan de activiteiten van de Stichting Welzijn Ouderen Putten zijn tevreden met het aanbod aan activiteiten. De degenen die *niet* deelnemen doen dat doorgaans omdat ze zich te jong voelen; het aanbod van de Stichting Welzijn Ouderen Putten wordt niet genoemd als reden voor (nog) niet deelnemen.
- p) Of de activiteiten op het terrein van de ouderenzorg effectief zijn kan niet anders dan indicatief iets worden gezegd, omdat het onderzoeksrapport daarover slechts summiere informatie biedt en hierover lokaal noch landelijk veel meetgegevens beschikbaar zijn. Er is gelet op het aangeboden scala aan activiteiten die passen in de landelijke toetsingslijst (zie bijlage 1 onderzoeksrapport) wel het vermoeden dat deze activiteiten effect hebben.

3.3 Aanbevelingen

1. aanbevelingen ten aanzien van de kaderstellende en controlerende rol van de raad

- a. Maak heldere afspraken ten aanzien van de rolverdeling tussen raad, college en instellingen.
- b. Leg de doelstellingen voor de langere termijn voor de belangrijke beleidsterreinen in een kaderstellende nota vast. Geef daarbij de te bereiken maatschappelijke effecten zoveel als mogelijk aan in concrete en meetbare termen. Dit is van belang bij het toetsen van de te subsidiëren activiteiten. Wanneer het niet mogelijk of zinvol is te sturen op maatschappelijke effecten, kan men meetbare indicatoren nemen die gekoppeld zijn aan de te leveren prestaties. Bijvoorbeeld: in plaats van ‘x % van de ouderen woont zelfstandig’ wordt dan als indicator genomen ‘aan activiteit y wordt door x % van de ouderen vanaf 75 jaar deelgenomen’.
- c. Zorg – daar waar de beleidsdoelstellingen (mede) door te subsidiëren activiteiten van instellingen moeten worden gerealiseerd - voor een samenhangend subsidieproces als in figuur 1.1 op blz. 4 van het onderzoeksrapport is weergegeven en waarin de rolverdeling tussen raad, college en instellingen consistent is doorvertaald en waarbij de daarin aangegeven regelkringen ook volledig worden geïmplementeerd.
- d. Zorg er tevens voor dat de beleidsdoelstellingen in kaderstellende nota's voor de langere termijn, de tussendoelen in de programmabegroting en de gevraagde activiteiten van de gesubsidieerde instellingen op elkaar aansluiten.
- e. Voer voor de belangrijke subsidiestromen budgetsubsidieëring in, dus een subsidieëring met sturing op prestaties (activiteiten, verleende diensten e.d., ook wel “output” genoemd.)

2. aanbevelingen voor kwaliteit van de verordening / regelgeving

- f. Draag er zorg voor dat in een nieuwe of aangepaste subsidieverordening en de daarop gebaseerde beschikkingen aan de gesubsidieerde instellingen vooral de beleidsinhoudelijke eisen worden gesteld die relevant zijn voor de sturing op prestaties (output) en waar mogelijk op maatschappelijke effecten (ook wel met “outcome” aangeduid). Waak er echter voor dat er een ‘verantwoordingsbureaucratie’ ontstaat, want professionals en vrijwilligers worden gemotiveerd door het mensenwerk en niet door papierwerk.
- g. Zorg ervoor dat bepalingen in de subsidieverordening worden uitgevoerd of overweeg anders dat die bepalingen die in de praktijk een dode letter zijn, worden

geschrappt. Dat kan dus aanpassingen vereisen zowel voor de subsidiepraktijk, als voor de subsidieverordening.

3. aanbevelingen voor kwaliteit van de uitvoering van het subsidiebeleid

- h. Zorg voor subsidiebeschikkingen die naadloos aansluiten op de doelstellingen in de beleidsdocumenten (beleidsnota's en programmabegroting) en het subsidieprogramma en waarin die informatie van de instellingen wordt gevraagd die relevant is voor de sturing door de raad en het college op de in de beleidsdocumenten vastgelegde beleid.
- i. Daar gaat de vraag naar de aard en omvang van de sturing vanuit de gemeente aan vooraf. Beperkte en globale sturing vraagt om een andere aanpak dan een strikte en precieze sturing. We bevelen dus aan dat uw gemeente zich vooraf de vraag stelt welke sturingsfilosofie ze jegens de gesubsidieerde instellingen hanteert.
- j. Zorg ervoor dat voor de instellingen waarvoor budgetsubsidie van toepassing is deze methodiek ook volledig wordt toegepast (subsidieren, sturen en verantwoorden en afrekenen op output vastgelegd in een activiteitenplan en – begroting).

4. aanbevelingen voor kwaliteit van de relatie met instellingen (m.n. bij budgetsubsidie)

- k. Zie aanbevelingen onder 3.

5. aanbevelingen voor effectiviteit van het ouderenwerk

- l. Zorg in goed overleg met de gesubsidieerde instellingen voor een (zo beperkt mogelijke) set van periodiek te leveren gegevens over activiteiten, deelnemers, bedrijfsvoering, etc. die de gemeente nodig heeft om de effectiviteit van het beleid inzichtelijk te maken en de efficiency van de instelling vast te stellen. Vermijd ook hier een 'verantwoordingsbureaucratie'. Wees zeer behoedzaam met het rechtstreeks koppelen van kengetallen over prestaties, deelnemers etc. aan budgetten, omdat dit het oneigenlijk gebruik van kengetallen kan uitlokken.
- m. Evalueer periodiek het aanbod van het ouderenwerk op zijn effectiviteit en ga na of nieuwe activiteiten eventueel kunnen bijdragen tot een grotere effectiviteit en stoot zo nodig activiteiten af die in zeer beperkte mate bijdragen aan de effectiviteit.

6. algemeen

Tot slot adviseren we met de diverse betrokkenen uit alle vier gemeenten een bijeenkomst – wellicht een kleine werkconferentie van betrokken raadsleden, collegeleden en ambtenaren, en niet op de laatste plaats de gesubsidieerde instellingen – te beleggen om over de diverse aspecten die in dit rapport aan de orde komen te spreken en ideeën uit te wisselen over het effectueren van leerpunten. Aspecten waaraan de rekenkamercommissie in het bijzonder denkt zijn:

- de door u toegepaste sturingsfilosofie, bijvoorbeeld 'sturen op afstand' of niet, sturen op geld, prestaties en/of effecten etc.
- informatie over voorzieningen, prestaties, bereik van de doelgroep (deelnemers) en de ermee verbonden kosten, kortom, indicatoren over doelmatigheid en doeltreffendheid.

Nawoorden bij de bestuurlijke reacties op subsidieonderzoek ouderenwerk, rekenkamercommissies gemeenten Elburg, Nunspeet, Oldebroek en Putten

25 april 07

Nawoord bij bestuurlijke reactie Elburg.

De bestuurlijke reactie van het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Elburg (datum: 29 april 2007; kenmerk: 2549)¹ vormt voor de rekenkamercommissie geen aanleiding tot aanvulling op de eerder geformuleerde conclusies en aanbevelingen.

Nawoord bij bestuurlijke reactie Nunspeet

De bestuurlijke reactie van het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Nunspeet (datum: 24 april 2007; collegebesluit: 24 april 2007) vormt voor de rekenkamercommissie geen aanleiding tot aanvulling op de eerder geformuleerde conclusies en aanbevelingen.

Het college reageert overwegend positief en geeft hier een daar een verduidelijking. Tot slot geeft het college aan een concrete aanbeveling te missen over het meten van (beleids)effecten.

De rekenkamercommissie begrijpt deze reactie, maar wijst erop dat dit thema te complex is om in enkele zinnen een concrete methode aan de aan te doen. Vandaar dat zij zich heeft beperkt tot algemene uitgangspunten. De commissie is vanzelfsprekend bereid op enigerlei wijze – bijvoorbeeld tijdens of rond een bijeenkomst van bij het beleid betrokken personen en instellingen – haar kennis op het punt van beleidsevaluatie in te brengen en beschikbaar te stellen.

Nawoord bij bestuurlijke reactie Oldebroek

De bestuurlijke reactie van het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Oldebroek (datum: 11 april 2007; kenmerk: 12065) vormt voor de rekenkamercommissie geen aanleiding tot aanvulling op de eerder geformuleerde conclusies en aanbevelingen.

Nawoord bij Putten

Ten tijde dat de rekenkamercommissie een reactie had zullen ontvangen was het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Putten ‘demissionair’. Gezien de tijd die naar verwachting zou verstrijken tot een nieuw college een reactie zou kunnen geven, heeft de rekenkamercommissie besloten hierop niet te wachten en het rapport aan de raad aan te bieden.

Informeel is afgesproken dat een eventuele reactie van het nieuwe college van Putten zal worden gegeven als het rapport in de raad aan de orde komt.

¹ *Opmerking rekenkamercommissie: abusievelijk is de brief van Elburg voorzien van datum 29 april 2007, dit had moeten zijn 29 maart 2007.*

Gemeente Elburg

Rekenkamercommissie gemeente Elburg

Uw brief van: 5 maart 2007
Inlichtingen: A. Dijkstra
Doorkiesnr: 0525-688516
Bijlagen:
Onderwerp: subsidieonderzoek rekenkamercommissie

Uw kenmerk:
Ons kenmerk: 2549
Datum: 29 april 2007

Geachte leden van de commissie,

Met belangstelling hebben wij kennis genomen van de resultaten van uw onderzoek naar het subsidiebeleid in onze gemeente. Wij waarderen de mogelijkheid die u ons biedt om een reactie op deze rapportages te geven.

De inhoud van de rapportages nemen wij voor kennisgeving aan in afwachting van de behandeling in de gemeenteraad.

Burgemeester en wethouders van de gemeente Elburg,
de burgemeester, de secretaris,

drs. H. Visser

K. van der Linde

Rekenkamercommissie van de gemeente
Nunspeet
Postbus 79
8070 AB NUNSPEET

datum	ons kenmerk	collegebesluit	behandeld door	bijlage(n)
24 april 2007		24-4-2007	de heer M. Veldwijk (0341) 25 92 59	geen

onderwerp:
Bestuurlijke reactie onderzoek subsidiebeleid door de rekenkamercommissie

Geachte Commissie,

In de eerste plaats willen wij onze waardering uitspreken over de wijze waarop het onderzoek is verricht en de manier waarop de bevindingen, conclusies en aanbevelingen in het rapport zijn verwoord.

In deze brief geven wij per onderdeel onze reactie op uw rapport.

Conclusies ten aanzien van de kaderstellende en controlerende rol van de raad

Wij herkennen de opmerkingen over het algemene karakter van de nota Samen Leven. Er is inderdaad echter bewust voor gekozen dat de raad op hoofdlijnen de kaders stelt en dat een verdere detaillering van het beleid wordt overgelaten aan het college. Deze concretere invulling vindt plaats door het opstellen van activiteitenplannen per jaar. De instellingen voeren activiteiten uit die passen binnen de inhoudelijke kaders die door de raad zijn gesteld. Dit wordt bewaakt door het college. De onderzoekers zijn hierover geïnformeerd, maar in het rapport is hier geen melding van gemaakt.

Ook herkennen we ons voor een belangrijk deel in de conclusie dat de effecten van het beleid onvoldoende worden gemeten. De blik is inderdaad meer gericht op de output en minder op de outcome (effecten). Het meten van effecten in de maatschappelijke dienstverlening, zeker in relatie tot de ontwikkelde activiteiten, is niet éénvoudig. Desondanks wordt onderkend dat er op dit vlak, bv. door het afnemen van interviews onder ouderen, winst te behalen is.

Conclusies over de kwaliteit van de verordening / regelgeving.

De rekenkamercommissie komt tot de conclusie dat de gemeente Nunspeet beschikt over een consistente en actuele subsidieregelgeving, op basis waarvan een efficiënte uitvoering van het subsidieproces mogelijk is. Hier kunnen wij ons in vinden.

Conclusies over de kwaliteit van de uitvoering van het subsidiebeleid.

Subsidieverlening vindt plaats op basis van de nota budgetsubsidieëring. In theorie zijn er verschillende varianten mogelijk die het afrekenen op prestaties en activiteiten makkelijker zouden maken, maar de gemeenteraad heeft destijds bewust gekozen voor een mengvorm in de vorm van een inputbudgetsubsidiesystematiek met activiteiten gerichte sturingselementen.

Deze systematiek wordt ten aanzien van het ouderenwerk gehanteerd vanaf 2006. In het (onderzoeks)jaar 2005 werd gesubsidieerd op basis van productbegrotingen van de instellingen. In 2007 wordt de huidige subsidiesystematiek geëvalueerd. De conclusies van de rekenkamercommissie zullen worden betrokken bij deze evaluatie.

Conclusies over de kwaliteit van de relatie met de instellingen

De relatie met de instellingen is goed, aldus de onderzoekers. Ook is geconstateerd dat de instellingen goed op de hoogte zijn van de gehanteerde systematiek. Dit ervaren wij als positief. Dat het subsidiëren van twee identiteitgebonden instellingen die een aantal vergelijkbare activiteiten uitvoeren minder (kosten)efficiënt lijkt, is bekend. Ook dit is een bewuste (politieke) keuze van de raad geweest, waarvan de consequenties worden onderkend. Overigens worden er op dit vlak vorderingen geboekt, die niet in het rapport worden gemeld. De samenwerking tussen de instellingen krijgt meer gestalte. Op onderdelen (ouder advisering en preventieve huisbezoeken) zijn concrete afspraken over de samenwerking en de afstemming van activiteiten gemaakt. Het verheugt ons dat de commissie heeft vastgesteld dat het subsidiëren van twee instellingen op het terrein van ouderenwerk een duidelijk positief effect heeft op het bereik van de ouderen en daarmee op de doelrelatie.

Conclusies over de effectiviteit van het ouderenwerk

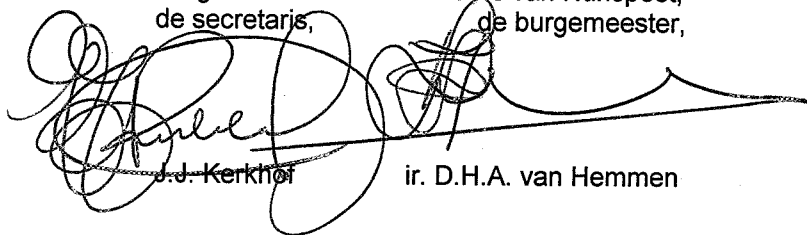
Het onderzoek op dit vlak heeft slechts indicaties opgeleverd. Deze indicaties geven in ieder geval aan dat Nunspeet ten opzichte van de andere onderzochte gemeenten positief scoort en dat de deelnemers zondermeer tevreden zijn over het aanbod aan activiteiten. Dit verheugt ons.

Aanbevelingen

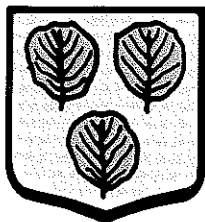
De aanbevelingen vloeien voort uit de hierboven becommentarieerde conclusies. We kunnen ons in zijn algemeenheid vinden in de aanbevelingen van de commissie. Wat wordt gemist is een concrete aanbeveling ten aanzien van het meten van effecten. In het rapport wordt volstaan met een verwijzing naar afspraken met instellingen en een periodieke evaluatie van het aanbod.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Burgemeester en wethouders van Nunspeet,
de secretaris, de burgemeester,

J.J. Kerkhof ir. D.H.A. van Hemmen

GEMEENTE OLDEBROEK

Postbus 2
8096 ZG Oldebroek

gemeente@oldebroek.nl
www.oldebroek.nl

Tel: (0525) 638200
Fax: (0525) 633327

De rekenkamercommissie van
de gemeente Oldebroek
t.a.v. de heer J. Tabak
secretaris van de rekenkamercommissie
Oldebroek

Uw brief/kenmerk	Ons kenmerk	Inlichtingen	Doorkiesnummer
6 maart 2007	12065	mw. G.H. Montauban	(0525) 638231
Onderwerp	Bijlage(n)	Datum	
bestuurlijke reactie subsidieonderzoek rekenkamer-commissie	-	11 april 2007	

Geachte heer Tabak,

Dank voor het toesturen van de nota van bevindingen subsidiebeleid Elburg, Nunspeet, Oldebroek en Putten (onderzoeksverslag) en de conclusies en aanbevelingen van de commissie voor de gemeente Oldebroek.

In een eerder stadium heeft eenieder die een interview heeft gehad met het onderzoeksbureau kunnen reageren op het interviewverslag en er is (ambtelijk) gereageerd op het concept onderzoeksverslag. Voor zover wij hebben kunnen nagaan zijn de correcties en aanbevelingen juist verwerkt in de definitieve nota van bevindingen. Er zijn nog twee kleine voorstellen tot wijziging:

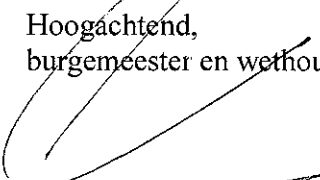
- ☐ pagina 144 van 160: staat in tabel 5.2 dat het subsidieproces niet is vastgelegd. Dit is wel het geval in de nieuwe ASV per 2007.
- ☐ pagina 159 van 160: staat dat de heer Akster voorzitter is van Stichting Open Ouderenwerk Oldebroek, maar hij is penningmeester.

Ten aanzien van de conclusies en aanbevelingen constateren wij dat deze logischerwijs voortvloeien uit de nota van bevindingen. Nadrukkelijk stellen wij dat het jaar van onderzoek 2005 is en dat in Oldebroek in 2006 de nieuwe Algemene Subsidieverordening en daarbij behorende beleidsregels zijn vastgesteld. Daardoor is een aantal verbeteringen al in gang gezet. Wij realiseren ons dat binnen de gemeente de manier van werken met de nieuwe Algemene Subsidie Verordening, beleidsregels en de cyclische manier van werken nog verder moet groeien en dat ook organisaties die subsidie ontvangen nog moeten leren werken met de nieuwe verordening en beleidsregels. Wij zijn ons bewust van de voordelen van deze nieuwe manier van werken en hopen daarmee een flinke verbetering te kunnen maken.

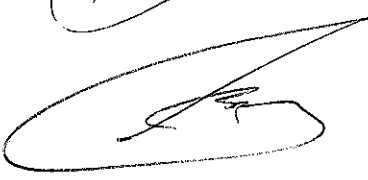
Vooralsnog zullen wij de nota van bevindingen en de conclusies en aanbevelingen voor kennisgeving aan te nemen. Na aanbieding aan de gemeenteraad door de Rekenkamercommissie en in afwachting van de conclusies van de raad zal het college komen met een voorstel tot verdere verbetering van het subsidieproces.

Wij vertrouwen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd en gaan ervan uit dat het subsidiebeleid in Oldebroek met nieuw élan wordt opgepakt.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Oldebroek,

, burgemeester.

loca-
, secretaris.